

Tvedestrand kommune

Rom- og funksjonsprogram

Ny Tvedestrand 1-7 skole med spesialpedagogisk avdeling og
basishall

Rev.	Dato: 30.05.2016	Beskrivelse Rom og funksjonsprogram Ny Tvedestrand skole	Utarbeidet: Beate Aske Løtveit	Fagkontroll: Terje Gregersen	Godkjent: BAL

Dette dokumentet er utarbeidet av Norconsult AS og WSP-Norge som del av det oppdraget som dokumentet omhandler. Opphavsretten tilhører Norconsult og WSP-Norge. Dokumentet må bare benyttes til det formål som oppdragsavtalen beskriver, og må ikke kopieres eller gjøres tilgjengelig på annen måte eller i større utstrekning enn formålet tilsier.

Innhold

1	Prosjektinformasjon	6
1.1	Prosjektbakgrunn	6
1.2	Prosess	6
1.3	Dimensjoneringsgrunnlag	6
2	Lover og forskrifter	8
2.1	Opplæringsloven	8
2.2	Læreplanen (LK06)	8
2.3	Plan og bygningsloven	9
2.4	Universell utforming	9
2.5	Arbeidsmiljøloven	9
2.6	Folkehelseloven	10
2.7	Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v	10
3	Generelle krav	11
3.1	Planløsning	11
3.2	Generalitet, elastisitet og fleksibilitet	12
3.3	Arkitektonisk uttrykk	12
3.4	Krav til tekniske løsninger	13
4	Arealprogram	16
4.1	Ordinær skole	16
4.2	Spesialpedagogisk avdeling	17
4.3	Basishall	17
4.4	Samlede arealkategorier	18
5	Overordnede prinsipper for utforming	19
6	Pedagogiske føringer	20
7	Ord og uttrykk	23
8	Inngangsparti og samlingsarena	25
9	Spesialisert læringsareal	27
9.1	Musikk	27
9.2	Mat og helse	29
9.3	Verkstedsavdeling for Kunst og håndverk, samt naturfag	32
10	Trinnområde	37
10.1	Generell utforming	37

10.2	Nøkkelopplysninger for trinnarealene	37
10.3	Hva skjer i trinnområdene?	40
10.4	Nærlager	42
11	Elevgarderober og toaletter	44
12	Spesialpedagogisk avdeling	46
12.1	Generelle føringer	46
12.2	Elevenes opplæringsbehov	47
12.3	Funksjonsbeskrivelse	48
13	Skolefritidsordning - SFO	52
13.1	Generell utforming	52
14	Administrasjon, ledelse og personal	55
14.1	Administrasjon og ledelse	55
14.2	Personal- og møterom	56
14.3	Møterom	56
14.4	Personalgarderober	56
14.5	Teamrom og pedagogarbeidsplasser	56
15	Støttefunksjoner	58
15.1	Skolehelsetjenesten	58
15.2	Pedagogisk psykologisk tjeneste og logopedi	58
15.3	Hvilerom	58
16	Drifts- og støtteareal	60
16.1	Drift	60
16.2	Lagerareal	60
16.3	Skolefrukt og melk	61
16.4	Renhold	61
16.5	Avfallshåndtering	62
16.6	Varemottak	62
16.7	Tekniske rom	63
17	Funksjonsbeskrivelse Basishall	64
17.1	Generelt om Utforming og tekniske løsninger	64
17.2	Mål på aktivitetsflater	65
17.3	Tak	65
17.4	Vegger	66
17.5	Halldeling	66
17.6	Gulv	66
17.7	Apparater og utstyr dette må brukerne diskutere og skrives om, for utstyrsliste man eventuelt kan velge fra se kapittel 17	67
17.8	Faste installasjoner i den frie aktivitetsflaten	67
17.9	Lyskilde	67

17.10	Multimedia og informasjonssystemer	67
17.11	Rømningsveier	68
17.12	Korridor 68	
17.13	Garderober	68
17.14	Lærer/trener garderober	69
17.15	Materialrom	69
17.16	Teleskoptribune	70
17.17	Andre aktivitets - og bruksrom	70
17.18	Rom for betjening, drift og renhold	70
18	Aktivitetsareal ute	71
18.1	Generelt om uteområdet	71
18.2	Stedlig identitet og naturkvaliteter	72
18.3	Vegetasjon	72
18.4	Materialbruk	72
18.5	Universell utforming i uteareal	73
18.6	Aktivitets- og oppholdsareal	74
18.7	Utearealet som læringsarena	76
18.8	Særlige hensyn til Uteområde for spesialpedagogisk avdeling	76
18.9	Lagerrom – bod ute for leker	76
18.10	Driftsfunksjoner utomhus	76
19	Trafikk og parkering	78
20	Nærhetsmatrise	79

1 Prosjektinformasjon

1.1 PROSJEKTBAKGRUNN

Tvedestrand kommune har vedtatt å bygge Ny Tvedestrand 2-parallell 1-7 skole. Dette areal- og funksjonsprogrammet med nærhetsmatrise, skal inngå i konkurransegrunnlaget for prosjektet.

1.2 PROSESS

Rom- og funksjonsprogrammet har blitt utarbeidet gjennom en prosess med bred brukermedvirkning. Prosessen ble igangsatt våren 2016.

Programmeringsarbeidet har vært organisert med forankring i styringsgruppe og en brukerprosess med brukere av skolen skole. Arbeidet har vært ledet av eksterne konsulenter, Beate Aske Løtveit fra WSP-Norge AS og Terje Gregersen fra Norconsult AS, som også har ført dokumentet i pennen.

1.3 DIMENSJONERINGSGRUNNLAG

Skolen skal planlegges og dimensjoneres for en 2-parallell skole med inntil 350 elever fordelt på 7 trinn, og en spesialpedagogisk avdeling for inntil 15 elever med særskilte opplæringsbehov. Skolen skal imidlertid kunne utvides til en 3-parallell skole (det vil si 525 elever) på et senere tidspunkt, og allerede nå skal spesialrom og fellesrom dimensjoneres for en 3-parallell skole. Ved en utvidelse av skolen må trinnarealer og garderober bygges ut. I tillegg må det etableres 3 teamrom for lærere i tillegg til de 4 som bygges i første byggetrinn.

Tabellene under beskriver dimensjoneringsgrunnlaget for skolen:

Skole	Antall		Kommentarer
	Personer	Årsverk	
Elever	350		Ordinær skole. Ved utvidelse 525 elever. Spesialrom dimensjoneres for 525 elever.
Elever	15		Spesialpedagogisk avdeling
Pedagoger	40	35	Dimensjoners for 35 pedagogarbeidsplasser i ordinær skole og 5 pedagoger i spesialpedagogisk avdeling
Ledelse og administrasjon	6	4	Rektor, 2 inspektører, leder for spesialpedagogisk avdeling, SFO-leder, kontorleder/merkantilansatt
Støttefunksjoner	2		Skolehelsetjeneste, Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT), sosiallærer/miljøterapeut
Fagarbeider/Assistenten	15	12	Skole (ordinær og spesialpedagogisk), samt SFO
Andre ansatte	3	1	Renhold og drift

2 Lover og forskrifter

Det viktigste regelverket for å ivareta skolen og skolemiljøet i driftsfasen er særlig knyttet til fem lover, med tilhørende myndigheter:

- Opplæringsloven av 17. juli 1998 (Kommunens skoleavdeling)
- Kunnskapsløftet vedtatt juni 2004, trådte i kraft 2006
- Plan- og bygningsloven av 1. juni 2010 (Kommunens bygningsmyndighet).
- Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven av 20. juni 2008 (Lov om forbud mot diskriminering på grunn av nedsatt funksjonsevne).
- Arbeidsmiljøloven av 4. februar 1977 (Arbeidstilsynet)
- Folkehelseloven (Helse- og omsorgsdepartementet) 1. januar 2012.
- Forskrift om miljøretta helsevern (Kommunehelsetjenesten) 9. mars 2012.

2.1 OPPLÆRINGSLOVEN

Barn i skolepliktig alder har, ifølge opplæringslovens § 9a, rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Dette er blant annet spesifisert i opplæringslovens § 9a-2: Det fysiske miljøet. Skolene skal planlegges, bygges, tilrettelegges og drives slik at det blir tatt hensyn til tryggheten, helsen, trivselen og læringen til barna, samt i § 9a-3: Det psykososiale miljøet. Skolen skal aktivt og systematisk arbeide for å fremme et godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve trygghet og sosial tilhørighet.

2.2 LÆREPLANEN (LK06)

Læreplanen for grunnopplæringen som trådte i kraft i 2006. Læreplanen førte til en rekke endringer i skolens innhold, struktur og organisering. Et overordnet mål Læreplanen er at alle elever i norsk skole skal utvikle grunnleggende ferdigheter og kompetanse, slik at de kan delta aktivt i kunnskapssamfunnet. Prinsipper for opplæring tydeliggjøres i læringsplakaten. Her fremkommer det blant annet at skolen skal gi alle elever like

muligheter til å utvikle sine evner og sitt talent individuelt og i samarbeid med andre, og at skolen skal fremme tilpasset opplæring og varierte arbeidsmåter. Dette betinger at skolebyggene tilrettelegges og bygges på en slik måte at det muliggjør varierte læringsformer etter intensjonene i kunnskapsløftet.

2.3 PLAN OG BYGNINGSLOVEN

Plan og bygningsloven med tilhørende byggeforskrift inneholder omfattende krav til det fysiske miljøet. Ny plan- og bygningslov trådte i kraft 1. juli 2010. Lovverket kommer spesielt til anvendelse i sammenheng med planlegging og oppføring av nye skolebygg og omfattende rehabilitering av eksisterende bygg. Loven gir og sterke føringer for universell utforming.

2.4 UNIVERSELL UTFORMING

Ifølge opplæringsloven har alle elever "rett til ein arbeidsplass som er tilpassa behova deira. Skolen skal innreist slik at det blir teke omsyn til dei elevane ved skolen som har funksjonshemmingar" (Opplæringslova § 9a-2). Universell utforming er en strategi for planlegging og utforming av produkter og omgivelser for å oppnå et inkluderende samfunn med full likestilling og deltakelse for alle. Prinsippet om universell utforming er lovfestet i Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, som trådte i kraft 1. januar 2009. Ifølge loven skal offentlig virksomhet og privat virksomhet som er rettet mot allmennheten, arbeide aktivt og målrettet for å fremme universell utforming innenfor virksomheten. Loven omfatter skolens plikter til å sikre universell utforming i tråd med loven. Når det gjelder spesifisering av krav til universell utforming av bygg og utearealer skal TEK 10 legges til grunn. For øvrig vises til: www.universell-utforming.miljo.no og «Prosjekteringsverktøy for universell utforming av publikumsbygg», DIBK 2013.

2.5 ARBEIDSMILJØLOVEN

De ansatte sine miljøkrav er ivaretatt gjennom Arbeidsmiljøloven. Arbeidstilsynet fører tilsyn med at loven etterfølges. Ved bygging av nye skoleanlegg er det viktig at en legger til grunn de retningslinjer som loven og tilhørende forskrifter legger opp til. Dette gjelder blant annet kontorarbeidsplasser for lærere, forholdene for administrasjonen, samt alle personalfasiliteter i anlegget.

2.6 FOLKEHELSELOVEN

Lov om folkehelsearbeid (folkehelseloven av 24. juni 2011 nr. 29) trådte i kraft 1. januar 2012. Formålet med denne loven er å bidra til en samfunnsutvikling som fremmer folkehelse, herunder utjevner sosiale helseforskjeller. Folkehelsearbeidet skal fremme befolkningens helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold og bidra til å forebygge psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse.

Loven skal sikre at kommuner, fylkeskommuner og statlige helsemyndigheter setter i verk tiltak og samordner sin virksomhet i folkehelsearbeidet på en forsvarlig måte. Loven skal legge til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid, derfor skal «Helse i alt vi gjør» være gjennomgående prinsipp for utforming av skoleanlegget inn- og utomhus. Særlig med tanke på skolens uteområde skal man planlegge for allsidig fysisk aktivitet for alle aldersgrupper. Det være seg arealer for lek og utfoldelse, eller tilrettelegging for sykkel- og gangstier, eller tiltak for å begrense motorisert trafikk.

2.7 FORSKRIFT OM MILJØRETTET HELSEVERN I BARNEHAGER OG SKOLER M.V

Forskriften trådte i kraft 1.1.1996 og blir ofte kalt for barnas arbeidsmiljølov. Forskriften inneholder krav til det fysiske og sosiale miljøet, og stiller krav til bl.a. ansvarsforhold, internkontroll, plikt til opplysning og informasjon, tilsyn, sanksjoner og klage. Formålet med forskriften er å bidra til at miljøet i barnehager og skoler fremmer helse, trivsel og gode sosiale og miljømessige forhold samt forebygger sykdom og skade. Forskriften forutsetter at det enkelte skoleanlegg skal godkjennes. Dette gjelder også nye skoler. Forskriften er hjemlet i Folkehelseloven.

3

Generelle krav

3.1 PLANLØSNING

- Det skal søkes å finne løsninger som gir en funksjonell og mest mulig optimal intern kommunikasjon og sammenheng i bygningsmassen, og fornuftig disponering av uteområdet til ulike aktiviteter.
- Det nye anlegget skal ha en høy arealeffektivitet med lite rent trafikkareal, stort bruksareal og en gunstig brutto/netto-faktor, men uten at det går utover det funksjonelle eller legger store begrensinger på mulighetene for å legge til rette for gode dagslysforhold og utsikt.
- Bygget skal utformes slik at en kan bevege seg tørrskodd mellom ulike funksjoner i skolebygget. Hele bygget skal være universelt utformet. Plassering av innganger og garderober for avdelingene/trinnområdene og basishall bør være slik at det oppnås klart skille mellom sone for utesko og sone for innesko.
- Fra hovedinngang og vestibyle skal det være enkelt å orientere seg frem til administrasjonen og utlån-/utleielokaler.
- Planløsningen må være slik at det legges til rette for sambruk av funksjoner i anlegget, mellom ulike brukere av anlegget – både internt og eksternt. Samtidig må det være mulig å skjerme arealer som ikke skal sambrukes.
- Utforming av de ulike rom må være slik at møblerbarheten og bruksegenskapene blir gode. Eksempelvis er lange og smale undervisningsrom med vinduer på kun en kortvegg ikke akseptabelt.
- Skolen skal i tillegg til skolefunksjonen også dekke en nærmiljøfunksjon. Skolebygget må utformes slik at det er lett tilgang til utleiearealer, og slik at resten av skolen kan låses av på en enkel måte. Innganger til utleieareal bør ha lett og naturlig atkomst fra parkering.

- Bygget skal ha en tydelig sonedeling slik at bestemte soner kan låses av, mens andre er tilgjengelige for ulike brukere. Følgende soner skal etableres, og kunne låses av, samtidig som andre er tilgjengelige:
 - Administrasjons- og personalarealer
 - Personalrom og enkelte møterom.
 - Generelle læringsarealer (elevenes trinnområder og spesialpedagogisk avdeling). Det presiseres at de ulike avdelingene med trinnområdene (1.-2.-trinn + SFO, 3.-4.-trinn og 5.-7.-trinn), samt spesialpedagogisk avdeling skal være i egne soner.
 - Spesialiserte læringsarealer (kunst- og håndverk, naturfag).
 - Torg med samlingsarena, kjøkkenfunksjon, musikkrom og basishall.
 - Basishall
 - Det understrekes at hvert av disse rommene skal kunne låses av enkeltvis i tillegg.
 - Alle rom tilknyttet drift og renhold må kunne låses.

3.2 GENERALITET, ELASTISITET OG FLEKSIBILITET

- I anleggets levetid må det påregnes nye undervisnings- og arbeidsformer, noe som stiller store krav til fleksibiliteten i bygget.
- Anlegget må over tid kunne tilpasses nye krav og nye brukere. Om elevtallet i framtiden vil øke, må det være tilrettelagt for en utvidelse av anlegget. Dersom elevtallet skulle gå vesentlig tilbake, må en kunne ta deler av anlegget i bruk til andre formål. Arkitekten må skissere grovt hvordan en mulig fremtidig utvidelse for omkring 175 elever ekstra kan løses.

3.3 ARKITEKTONISK UTTRYKK

- Arkitekturen skal manifestere skoleanlegget som et moderne og framtidsrettet anlegg.
- Skoleanlegget skal inneha en variert bygningsstruktur og med en skala som er tilpasset brukerne.

- Anlegget skal fungere effektivt og rasjonelt, og stå fram som tydelig og med et uttrykk som speiler god kvalitet. Bygget skal være inspirerende og kreativt, et bygg brukere skal være stolte av.
- Bygget skal fremstå som et miljøvennlig læringsbygg.
- Skolen skal bygges med robuste og slitesterke materialer, hvor bruk av tre vil stå sentralt.
- Det skal være infotavle ved hovedinngang og ved SFO

3.4 KRAV TIL TEKNISKE LØSNINGER

Anleggets utforming og de valgte tekniske løsningene skal tilfredsstille alle relevante krav i TEK10. I tillegg skal følgende spesifikke krav stilles til de tekniske løsningene:

- Systemene for blant annet ventilasjon, låser og alarm skal kunne styres separat for hver sone. Dette for å være tilpasset utleie utenom skoletiden.
- Interne kommunikasjonslinjer må planlegges slik at transport fra varemottak til funksjoner i anlegget blir effektiv.
- Anleggets avfallshåndtering skal tilpasses kildesortering.
- Det skal tilrettelegges for bruk av digitale og interaktive hjelpemidler og kommunikasjonssystemer (pc, brett, tavler/skjermer, telefoni, projektorer o.l.) i alle rom for opplæring og møter. Den digitale infrastrukturen skal integreres i bygget og kunne tilpasses framtidige behov. I hele bygget skal det være god tilgang til trådløst nett som dimensjoneres for at den enkelte bruker benytter flere enheter med behov for nettilgang. Det gjelder voksen og elever. Det skal også være noe kablet nettverk for direkte tilkopling. Dette gjelder alle kontorer, møterom og undervisningsrom.
- Alle elevene benytter pc/nettbrett ol. Utstyr og digitale/interaktive verktøy må lades, og det skal etableres hensiktsmessige løsninger for lagring av dette.
- I alle læringsareal og møterom må utformingen ta hensyn til plassering og bruk av digitale og interaktivt utstyr. For presentasjon og visualisering i undervisningen, fra PC, brett etc. skal det benyttes løsninger med interaktive projektorer og touch storskjermer. Dette gir mulighet for intuitiv samhandling mellom lærere og elever ved hjelp av dynamiske funksjoner. Med åpen programvare som fungerer på alle typer skjermer skal

de kunne klippe, lime, forstørre, notere, tegne og redigere direkte i filene. Samt skape en dynamisk plattform for hele klassen, små grupper eller i individuell læring. Hvor det effektivt kan integrere elevenes enheter (mobiltelefon, nettbrett) og annen teknologi som brukes i undervisningsrom/-arealer. Slikt presentasjonsutstyr trenger nettilgang som kabel eller trådløst, for tilknytning til intranett.

- Det skal være strømuttak flere steder i formidlingsrom/grupperom/møterom.
- Kreativ og smart løsning for strømtilgang for alle elever i et undervisningsrom. Løsningen skal ikke hindre bevegelse, sikt eller renhold av rommet.
- Rom og arealer for varig opphold skal ha gode dagslysforhold og utsikt. Dagslysfaktor i rom for varig opphold skal være minimum 2,5 %. Viser til SINTEF Byggforskrift, detaljblad 421.626 for beregningsmåte av gjennomsnittlig dagslysfaktor.
- Solskjerming skal kunne reguleres sentralt og fra det enkelte rom.
- Akustikk og lydgjennomgang skal tilpasses bruk og funksjon i alle rom og arealer. Spesielt kan følgende utheves:
 - I administrasjon/kontorer, møterom, rom for skolehelsetjenesten/ pedagogisk psykologisk tjeneste og teamrom med lærerarbeidsplasser skal det være mulig å føre konfidensielle samtaler. Dette gir høyere krav til lydskjerming enn standard.
 - Trinnområdene skal ha en akustikk som også egner seg for hørselshemmede elever, uten at det må gjøres særskilte tilpasninger.
- Elektrisk lys skal planlegges slik at ingen digitale tavler eller lignende får dårligere bildekvalitet pga. taklys og lignende. Lys i et rom må derfor kunne styres slik at elever og andre får lys til å skrive eller lese, samtidig som lys mot digitale tavler kan slås av.
- Alle rom skal kunne håndtere maksimal brukerkapasitet med tanke på inneklimate og luftkvalitet. For eksempel er et trinnareal dimensjonert for ca. 90 elever totalt, men fordi elevene benytter ulike rom til ulik tid og dermed ikke fordeler seg jevnt ut over alle rom, må det enkelte rom i trinnarealet være dimensjonert for å håndtere maksimalt antall personer som det er plass til i rommet. Tekniske løsninger: ventilasjon, digital kapasitet osv. skal derfor håndtere maksimalt antall brukere i det enkelte rom til enhver tid – selv om det ikke alltid er så mange personer der til vanlig.

- Det skal etableres et varslingsystem som kan benyttes ved fare-/trusselsituasjoner.

4 Arealprogram

4.1 ORDINÆR SKOLE

	Antall	Areal	Pr.elev	Antall	Areal	Pr.elev
Maksimalt elevtall	350			525		
Antall pedagoger	40			55		
Antall trinnarealer	7					
Trinnareal		1680			2520	
Generelle læringsarealer		1 400	4,0		2 100	4,0
Elevgarderober og toalett		280	0,8		420	0,8
SFO		110			150	
Base skolefritidsordning SFO		110			150	
Spesialisert læringsareal		500			500	
Skolekjøkken med enkel kantineløsning		100			100	
Musikk og drama		150			150	
Kunst og håndverk, Naturfag		250			250	
Areal støttefunksjoner		695			815	
Ledelse og administrasjon		100			100	
Arbeidsrom for lærere		210			330	
Møterom		60			60	
Personalrom		70			70	
Personalgarderober med toalett		40			40	
Torg		70			70	
Skolehelsetjeneste, pedagogisk psykologisk tjeneste mm		45			45	
Drift, renhold, lager, eksterne brukere (FAU, korps)		100			100	
SUM NETTOAREAL		2985	8,5		3985	7,6
Brutto/nettofaktor (ekskl idrettsareal)	1,4					
SUM BRUTTOAREAL		4179	11,9		5579	15,9

4.2 SPESIALPEDAGOGISK AVDELING

SPESIALPEDAGOGISK AVDELING	Antall	Areal
Antall elever	15	
Antall pedagoger og andre faggrupper	5	
Assistenter/fagarbeidere	8	
Elevenes læringsareal		160
Aktivitetsrom med kjøkken - skal kunne deles i to	1	80
Læringsrom for arbeid i grupper eller individuelt	1	20
Læringsrom for arbeid i grupper eller individuelt - skal kunne deles i to rom	1	45
Læringsrom for arbeid i grupper eller individuelt	1	15
Støttefunksjoner		83
Hvilerom, trening og fysioterapi	1	20
Garderobe	1	15
Stellerom med dusj og HC-toalett	1	12
HC-Toalett	2	9
Personaltoalett	1	2
Lager for plasskrevende utstyr til elever	1	20
Nærlager for læringsmateriell, integrerte skapløsninger		5
Personalfunksjoner		55
Avdelingsleder (sitter sammen med skolens øvrige ledelse)	1	15
Kontorarbeidsplasser	5	30
Møte- og konferanserom i sambruk med øvrig skole	1	10
SUM NETTOAREAL FORSTERKET AVDELING		298
Brutto/nettofaktor forsterket avdeling	1,4	
SUM BRUTTOAREAL FORSTERKET AVDELING		417

4.3 BASISHALL

	Antall rom	Areal	Sum Areal
Aktivitetsflate inkl sikkerhetssone 20 x 23 m	1		460
Materiallager	1	40	40
Garderober med toalett	2	20	40
Dusj	2	15	30
Lærer-/trenergarderobe med toalett	2	10	20
Teleskoptribune	1	35	35
SUM NETTOAREAL IDRETTSHALL			625
Brutto/nettofaktor idrettshall	1,20		
SUM BRUTTOAREAL IDRETTSHALL			750

4.4 SAMLEDE AREALKATEGORIER

	Netto	Brutto/netto-faktor	Brutto
Skole, ordinær	2 985	1,4	4 179
Spesialpedagogisk avdeling	298	1,4	417
Basishall	625	1,20	750
SUM AREAL	3 908		5 346

5 Overordnede prinsipper for utforming

Ny Tvedestrand skole skal i første rekke tilrettelegges for skoleformål, men i tillegg skal anlegget brukes av andre i nærmiljøet utenom skoletiden. Det skal legges til rette for god kommunikasjon og samarbeid mellom aktører i skolen, og mellom skolen og eksterne aktører.

Bevegelsesmønstre, flyt, logistikk, sambruk og flerbruk bør legge føringer for utforming av arealer. Variasjon og fleksibilitet er derfor viktige prinsipper. Anlegget skal også fremstå som tydelig og kommunisere godt med omgivelsene. Det skal være innsyn og utsikt. Lyst, åpent og luftig kan være andre stikkord for utforming av arealer. Løsninger med nisjer av glass i vegger og dører skaper oversikt og lys, samtidig som det gir opplevelsen av adskilte rom og arealer. Dette prinsippet skal ligge til grunn for utformingen av alle arealer i skolen. Samtidig skal det være veggplass til hyller, skap, tavler og oppheng av utsmykning, kunst og eleverarbeider, og rom må kunne være skjermet/adskilt. Bruk av glass skal derfor balanseres på en hensiktsmessig måte med tanke på oversikt, åpenhet, transparens på den ene siden og behovet for skjerming, konsentrasjon, avgrensning på den andre.

6 Pedagogiske føringer

Organisering, ledelse og fysiske rammer

- Skolen er organisert i fem avdelinger/team: 1. - 2. Trinn, 3. - 5. trinn og 6. - 7. trinn, spesialavdelingen og SFO.
- Basishallen er skolens hjerte. Den brukes blant annet til å samle alle elever og ansatte regelmessig for å bygge en vi kultur.
- Skolens ledelse/administrasjon består av rektor, to inspektører, SFO-leder, leder ressursavdelingen og en konsulent.
- SFO og spesialavdelingen ligger i tilknytning til 1. – 2. trinn og basishallen.
- Hvert trinn, SFO og spesialavdelingen disponerer sitt eget hjemmeområde som består av flere store og små rom. Alle elevene har plass og sin egen hylle her.
- Alle trinn, SFO og spesialavdelingen har tilgang til spesialrom og fellesareal på skolen.
- Trinnene har egne garderober som tilhører dem. Her har elevene fast plass til yttertøy og sko.
- Elevene på trinnet vil arbeide i grupper som vil variere i størrelse og sammensetning, avhengig av aktivitet og mål.

Teamsamarbeid blant de voksne

- Vi arbeider i lærerteam som har felles ansvar for alle elevene på trinnene.
- Hvert team har en teamleder. Teamlederoppgaven går på omgang.
- Teamet har et felles arbeidsrom.
- Vi ser på alle elevene på skolen som våre elever.
- Vi er fleksible og kan endre ressursbruken vår for å utnytte hverandre og kompetansen vår best mulig.

Arbeidsmåter

- Undervisningen er i stor grad preget av elevaktivitet. Undervisningen organiseres i varierende grupper, tilpasset aktivitet og læringsmål.
- Motoriske læringsaktiviteter i basishallen er et viktig element både for elevene på 1.-4. trinn og for de som er tilknyttet skolens ressursavdeling.
- Elever med spesielle behov integreres, så lang det er mulig, i trinnets daglige rutiner, og får sin oppfølging som en del av disse. Ressursavdelingen bidrar med personal og eller kompetanse etter behov.
- Trinnene får tildelt tid i spesialrom og fellesareal og benytter disse etter behov.
- Et trygt, inkluderende og romslig læringsmiljø for alle sikres gjennom et høyt og vedvarende fokus på trygghet, trivsel og sosial kompetanse.

Rutiner og systemer

- Alle elever benytter den inngang/garderobe som er tildelt deres trinn. Elevene skifter til innesko før de går videre inn i bygget.
- Vi skal respektere hverandres arbeidsro. Ved forflytting av større elevgrupper i bygget (gjelder ikke innen trinnets hjemmeområde), går lærer først. Elevene går på rekke bak læreren. Vi går stille og holder alltid til høyre i korridorer og trapper.
- Det er regler for hva som kan henges opp på veggene i fellesarealene. Vi bruker oppslagsvegger godkjent til dette når vi stiller ut elevarbeid eller legger ut informasjonsskriv.

Profesjonelt felleskap

Profesjonalitet innebærer at vi kan tenke annerledes og nytt. Dersom vi skal favne alle krever det kreativitet og en holdning om at vi alltid kan bli bedre. Fokus på løsninger og muligheter – ikke problemer og hindringer. Skolen må ha og forskjellige typer rom og læringsarenaer og kultur for å samhandle i og mellom team. Kultur for å observere hverandres praksis og veilede hverandre – kollegaveiledning. Det må være møteplasser der planlegging, gjennomføring og evaluering av elevenes læring kan skje.

- fra den privatpraktiserende lærer til faglig og sosialt fellesskap/profesjonsfellesskap
- fra mine elever til våre elever (kollektivt ansvar)
- fra samordnende team til samhandlende og lærende team
- fra stabil gruppeinndeling av elever til fleksibel organisering av elever

Det fysiske læringsmiljøet kan i større eller mindre grad støtte opp om ønsket pedagogisk praksis. Tvedestrand skole ønsker at lærere samarbeider i team om å planlegge, gjennomføre og evaluere undervisningen i fellesskap. Det innebærer langt mer enn en samordning og parallelle løp i klasser på samme trinn.

7

Ord og uttrykk

Listen under gir en avklaring på de begreper som brukes i funksjonsbeskrivelsen.

Trinn	Elevgruppen på samme årstrinn.
Elevgruppe	En gruppe elever fra samme trinn. Antall elever i en elevgruppe kan variere med aktiviteten.
Team	De lærerne som har ansvar for undervisning av elever på samme trinn.
Avdeling	1. til 2. trinn utgjør en avdeling 3. til 5. trinn utgjør en avdeling 6. til 7. trinn utgjør en avdeling Spesialpedagogisk avdeling utgjør en avdeling SFO utgjør en avdeling
Trinnområde	Arealet som tilhører et bestemt årstrinn. Alle elever har fast tilhørighet til et slikt trinnområde.
Fellesområde	Areal og rom i anlegget som er tilgjengelig for alle elever. Dette kan være samlingsarena/«skolens hjerte», eller andre mer uformelle møteplasser.
Spesialiserte arealer	Arealer som er spesielt tilrettelagt for bestemte fagområder. Arealene kan benyttes av alle trinn. Bruken vil som oftest være timeplanlagt, slik at de ulike trinnene har rommene disponible til faste tider. Eksempler kan være rom for mat og helse, kunst og håndverk/verksted/forskerrom og musikkrom.
Sambruk	Når et areal brukes av flere, for eksempel SFO og skole, skole og nærmiljø eller skole og kulturskole, og så videre.

Formidling	Situasjon der lærer, eller andre, gjennomgår fagstoff, forklarer, forteller eller lignende for en elevgruppe.
Skoletime	En skoletime er 60 minutter. Begrepet «skoletime» benyttes for å synliggjøre brukstiden av de ulike rom og funksjoner. I praksis varierer en læringsøkt i tid.
Læringsøkt	Lengden på en læringsøkt bestemmes av aktiviteten og vil derfor variere.

8

Inngangsparti og samlingsarena

Inngangsparti

Anlegget skal ha en tydelig hovedinngang til et torg hvor det, i form av tydelig skilting og digital informasjonsskjerm, vises vei til ulike funksjoner i bygget. I det daglige skal elevene benytte inngangene til avdelingen de tilhører når de ankommer og forlater skolen. Fra hovedinngang skal besøkende enkelt finne administrasjonen og en rekke fellesfunksjoner som musikkrom, kjøkkenfunksjon og basishall.

Det er ønskelig med smarte løsninger for utstillinger av elevarbeider nær inngangspartiet, eventuelt kan elevarbeider stilles ut i andre fellesarealer hvor elever og besøkende beveger seg.

Bygget skal ha en tydelig soneinndeling som gjør utleie av ulike funksjoner mulig, samtidig som andre deler av skolen er avstengt. Tillatelse og begrenning av tilgang må være fleksibelt, slik at ulike deler er tilgjengelig for ulike leietakere. Dette må løses med et system for adgangskontroll tilpasset kommunens eksisterende løsning.

Torget/Basishall

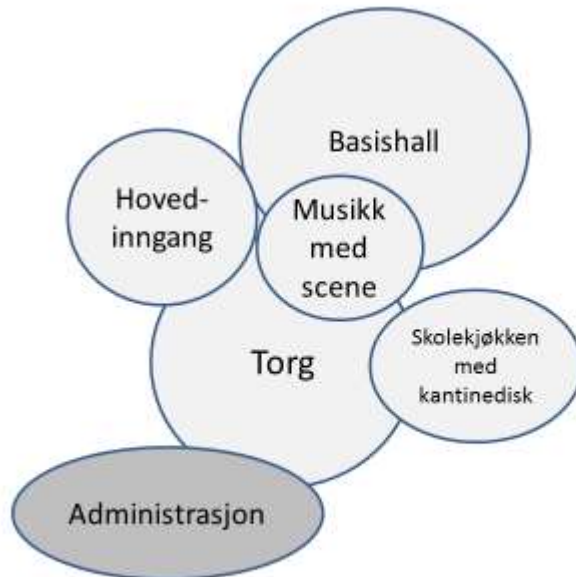
Det er ønskelig at det etableres en arena i skolen for samlinger av faglig, sosial og kulturell karakter. Musikkrom, kjøkkenfunksjon og basishallen skal ses i sammenheng for å etablere en slik samlingsarena: Et «hjerter i skolen». For å legge til rette for å samle et større publikum ved ulike tilstelninger skal det etableres et amfi (teleskoptribune) i basishallen med ca. 200 sitteplasser.

Musikkrommet skal kunne åpnes opp mot basishallens frie aktivitetsflate (se funksjonsbeskrivelse for basishall kapittel 18) slik kan musikkrommet fungere som en scene mot et sittende publikum i basishallens teleskoptribune. Nærhet til kjøkkenfunksjonen skal gjøre servering og salg av mat og drikke enkelt.

Det er ønskelig med sitteplasser/bord for bespising i torget utenfor kjøkkenfunksjonen. Blant annet skal SFO ha sine måltider her. Plassen må utformes slik at det er god akustikk i området for spising, gjerne litt skjermet fra trafikkareal.

Det skal være to toalett i tilknytning til torget for besøkende, ett ordinært og ett handicaptoalett.

Følgende illustrasjon viser en mulig plassering av de ulike funksjonene:

9 Spesialisert læringsareal

9.1 MUSIKK

Elever	40 elever
Pedagoger	2-3
Brukstid	Hele skoledagen, i SFO-tiden og utleie ettermiddag og kveld.
Plassering i forhold til andre funksjoner	I tilknytning til torg, basishall og kjøkken.
Soner/funksjoner	Undervisningsrom/scene, øvingsrom og lager
Utforming	Undervisningsrommet skal kunne åpnes opp mot basishallen, slik at musikkrommet kan utgjøre en scene.
Innredning og utstyr	Speil for dans på vegg, vegger som tåler oppheng av en rekke instrumenter. Forsterkninger i tak slik at det er mulig å henge opp installasjoner for spesialpedagogisk avdeling. Hopsaseler i tak for eksempel. Disse må kunne tåle vekten av en voksen person.
Sikkerhetskrav	
Lydforhold	Øvingsrommet må lydisoleres for bruk av slagverk.
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 2,5 %, se for øvrig kapittel 3.4)

Musikkavdelingen skal benyttes til dans, drama, komponering og felles musisering. Til bruk i dans og dramaaktiviteter skal det være plass til et speil (fra gulv til standard takhøyde) langs en av veggene i et rom. Speilet må kunne dekket til av sceneteppe eller annen funksjonell løsning. Musikkavdelingen skal ses i sammenheng med torg og basishall, slik at en kan åpne opp mot basishallen og musikkrommet kan fungere som en scene ved større konserter eller teaterforestillinger i regi av skolen eller nærmiljø. Det skal tilrettelegges for bruk av PA-anlegg og lysrigg når rommet fungerer som scene.

Musikkrommet skal også kunne benyttes som et musikk-sanse-bevegelsesrom for elever i spesialpedagogisk avdeling. Det skal derfor kunne monteres installasjoner i taket (hoppaseler) som elever kan benytte.

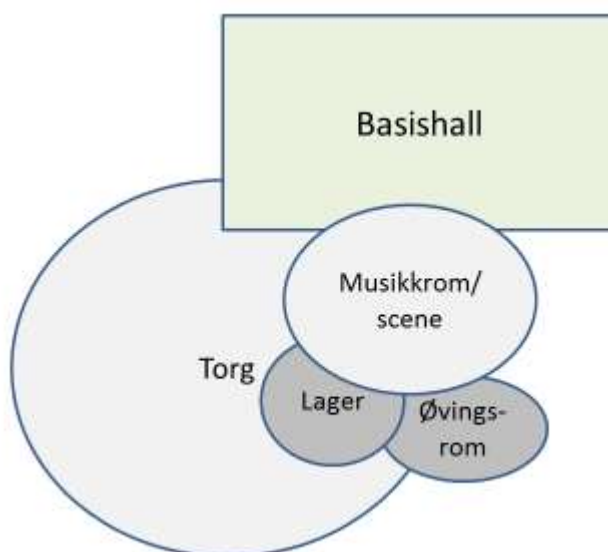
Øvingsrommet bør utformes slik at man har innsyn til rommet fra selve musikkrommet.

Lagerplass for instrumenter, kulisser og kostymer skal ligge med tilgang fra musikkrommet. En del av skolens instrumenter o.l. skal også kunne lagres i integrerte skap i musikkrommet eller på vegg (gitarer for eksempel). Lagerrommet skal også kunne fungere som omkleddingsrom og må derfor ha vask og speil.

Omkringliggende funksjoner må skjermes for lyd fra musikkavdelingen. Avdelingen skal kunne leies ut på ettermiddag- og kveldstid.

Videre skal musikkrommet kunne åpnes opp mot basishallen, slik at rommet kan fungere som en scene mot et sittende publikum i den delen av basishallen som ikke har faste installasjoner. Sceneområde må kunne lyssettes på ulike måter, og det må være fleksible muligheter for oppheng av både lys og lyd. I basishallen skal det også være digitale løsninger som muliggjør at man kan vise presentasjoner med og film. Det må tilrettelegges for rikelig med strømuttak til instrumenter, forsterkere, mikrofoner og lignende. Det skal også være strømuttak og mulighet for å koble til utstyr som kan styre lyd og lys på en hensiktsmessig måte i basishallen.

Følgende illustrasjon viser en mulig plassering av funksjoner:

9.2 MAT OG HELSE

9.2.1 Kjøkken

Skolen skal ha et kjøkken, plassert ved torget og basishallen. Kjøkkenet skal fungere som et opplæringsrom i undervisningsfaget «mat og helse», samt brukes til tilbereding av mat til SFO. Tabellen viser bruk av kjøkkenfunksjonen:

Elever samtidig	20 elever.
Pedagoger	1 – 2 pedagoger
Brukstid	Ca. 10 timer i uken til undervisning i ordinær skole. Elever i spesialpedagogisk avdeling skal også benytte kjøkkenet og kantinefunksjon. SFO skal tilberede varmmat og spise i kantine/samlingsarenaen. Arrangementer eller utleie på kveldstid.
Plassering i forhold til andre funksjoner	I skolens hjerte (samlingsarena/torget) Om mulig: nær SFO.
Soner/funksjoner	Sone for matlaging og demonstrasjon, kjøleskap,

	fryseskap, lager og oppbevaring, stell av tøy. Sone for formidling/teori og bespisning. Kjølerom Tørrlager
Utforming	4 like arbeidsplasser for matlaging, anretning og oppvask. Disse skal ha felles koke-/stekesone med 4 induksjonstopper og hver sin stekeovn. Steke/kokesonen kan være utformet som en eller to øyer i rommet. Det skal være oppvaskmaskin på hver arbeidsplass. 1 sone for matlaging, anretning, oppvask og induksjonsplate for kok, samt stekeovn. Universelt utformet. Formidlingssone med digital tavle, gjerne i kombinasjon med bord for bespisning. Plass til kildesortering, hensiktsmessig plassert.
Innredning og utstyr	Vasker, komfyrer, anretning for totalt fem arbeidsstasjoner. 2 industrioppvaskmaskiner i kjøkkenrommet. Vaskemaskin og plass til tørkestativ i kjøkkenrommet for stell av tøy i kjøkkenrommet. Vaskerenne med 3 kraner for håndvask. Spiseplass/undervisningsplass til 20 personer med bord og stoler. Digital tavle mot spise-/teorisone.
Sikkerhetskrav	Hovedstrømbryter
Lydforhold	Gode akustiske forhold
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 2,5 %, se for øvrig kapittel 3.4)

Som praktisk fag skal opplæringen i mat og helse stimulere elevene til å lage mat, få gode arbeidsvaner og oppleve arbeidsglede. Kjøkkenet skal dekke inn funksjonene for

produksjon av mat og må utformes i tråd med gjeldende krav til hygiene for produksjon av mat i skolesammenheng.

Elevene skal ofte arbeide i grupper på 4-5 elever som sammen tilbereder et måltid, og rommet må utformes hensiktsmessig i forhold til dette. Det skal være arbeidsstasjoner for totalt fem grupper. Hver gruppe skal ha tilgang til bestemt sone for å koke/steke, anretning og oppvask. Fire av gruppenes koke-/stekesone (stekeovn og -plater) skal imidlertid samles i ett eller to områder/på en kjøkkenøy, slik at det også er funksjonelt for matlaging til SFO eller ved ulike arrangementer. Denne/disse kan også brukes til demonstrasjon. Det skal være godt avtrekk over stekesonene av typen «storkjøkkenavtrekk».

I tillegg skal en av arbeidsstasjonene som er universelt utformet, og som kan fungere som en demonstrasjonssone. Det vil si at arbeidsbenker må kunne stilles i korrekt høyde for rullestolbrukere.

Elever skal på egen hånd klare å hente fram utstyr, matvarer og servise som skal brukes til matlagingen eller servering. Elever skal i størst mulig grad få lov til å være selvhjulpne.

I kjøkkenrommet skal det være plass til fem oppvaskmaskiner; to av typen industrioppvaskmaskin (ikke steamer), kjølerom, fryseskap og en vaskemaskin for tøy, samt lager til tørrvarer og nødvendig utstyr. Disse funksjonene skal være i sambruk med SFO, men må være såpass romslige at SFO kan ha sine egne skaphyller for utstyr og servise til 80 elever. Lager kan løses som integrerte låsbare skapløsninger, ikke langt fra industrioppvaskmaskin. Det skal være plass for vask og stell av tøy i kjøkkenrommet. Tøy skal tørkes på stativ.

I arealet må det også avsettes plass til digitale hjelpemidler for presentasjoner og nettsøk. Det skal være plass til bespisning og teoriundervisning.

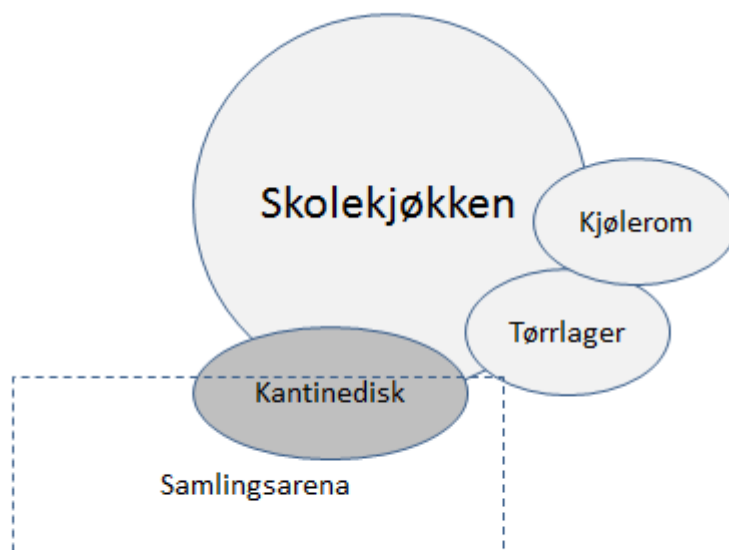
9.2.2 Kantinedisk

I tilknytning til kjøkkenet skal det være en løsning for oppstilling og utlevering av, for eksempel en serveringsdisk med god kapasitet til at flere kan betjene den samtidig. Denne skal brukes i forbindelse med servering av mat til SFO-elever og arrangementer i skolen/hallen, som Høstmarked, 17. mai, skoleavslutninger eller utleiearrangementer. Løsningen må være slik at man enkelt kan frakte mat fra kjøkkenet til disken, samtidig skal det være mulig å låse av kjøkkenet og likevel bruke kantinedisken. Det må være mange strømuttak ved disken til for eksempel vaffelsteking, kaffekoking ol. Bak disken

skal det være plass til et bord/benk til å sette varer/kaffetraktere osv. på. I hverdagen skal disken benyttes som et bord elever kan stå og henge ved (en uformell møteplass for eksempel med høye barkrakker man kan sitte på).

Det skal være plass til bord/stoler/benker for bespising i torget utenfor kjøkkenet til ca. 20 personer. Denne spisesonen skal oppleves som noe avgrenset fra det rene trafikkarealet.

Det skal være en transparent løsning ut mot torget og mulighet for å åpne opp med skyvedør.

9.3 VERKSTEDSAVDELING FOR KUNST OG HÅNDVERK, SAMT NATURFAG

Skolen skal ha en verkstedsavdeling for undervisning i kunst og håndverk og naturfag. For å få en best mulig utnyttelse av spesialrommene, legges det opp til samlokalisering av disse funksjonene.

Elever samtidig	70 elever totalt
Pedagoger	3-4
Brukstid	Daglig i skoletiden + utleie om kvelden.
Plassering i forhold til andre funksjoner	Direkte utgang til uteområde. Lett tilkomst fra varemottak.

Soner/funksjoner	Finverksted. Grovverksted for trearbeid. Maskinrom med lager for trevirke. Multifunksjonsrom for naturfag og leire med plass til keramikkrom. Egnet lagring/tørking av leire slik at den får stå i fred og har gode tørkebetingelser.
Utforming	Stor grad av transparens mellom ulike soner og rom. Støvete og skitne arealer skjermes fra rene.
Innredning og utstyr	Se omtalen av de ulike funksjonene.
Sikkerhetskrav	Sikre elektriske maskiner fra utilsiktet bruk.
Lydforhold	Verksteder har egne støykrav.
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 2,5 %, se for øvrig kapittel 3.4)

Aktivitetene i kunst og håndverk omfatter bl.a. arbeid med tre, leire, tekstiler, tegning, maling og digitale hjelpemidler. De ulike metodene som benyttes må ses i en helhet, slik at varierte materialer og hjelpemidler blir lett tilgjengelig. I naturfag er det behov for å kunne gjøre enkle undersøkelser og forsøk.

Kunst og håndverk er en del av den kunstneriske og kreative delen av skolebygget, noe som skal gjenspeiles i utformingen av arealene. Miljøet må virke inspirerende slik at det fremmer motivasjon og skaperglede. I avdelingen skal det være areal og inventar for utstilling av elevarbeider og andre inspirasjonskilder.

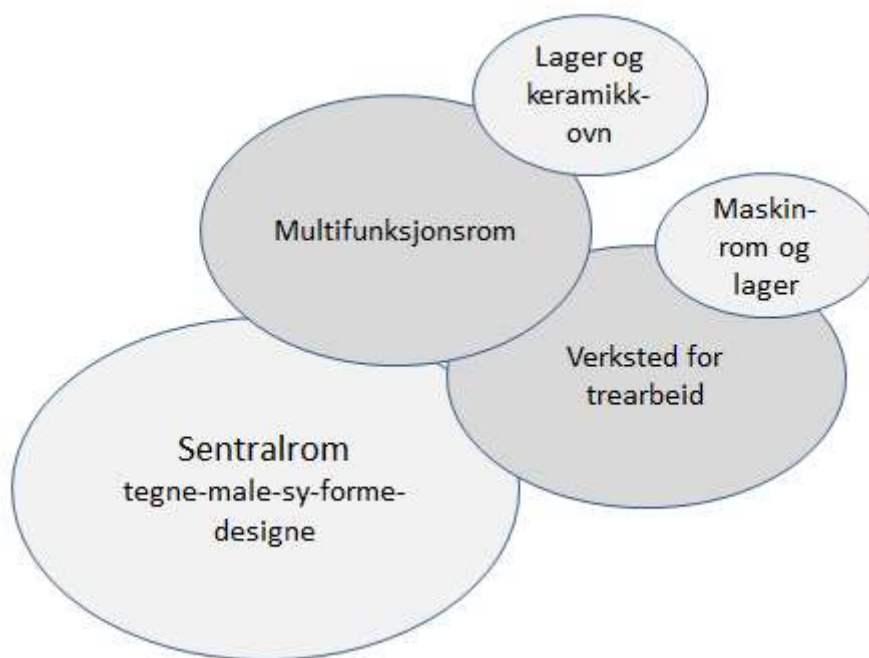
I avdelingen skal det etableres areal og rom for følgende funksjoner:

- Arbeid med tekstil/tegning/maling/digitale hjelpemidler
- Arbeid med støvete aktiviteter, som treforming.
- Arbeid med sølete aktiviteter, som leireforming, maling, naturfagsforsøk og utforskning av naturen.
- Maskinrom med lager for trevirke
- Lager for materiell og elevarbeider til aktiviteter i både forming og naturfag. Integrerte skap- og skuffeløsninger.

Avdelingen skal bestå av tre hovedrom:

1. Et sentralrom for arbeid med tekstil, tegning, billedkunst, bruk av digitale verktøy i arbeid med design og planlegging av oppgaver. Lagring i integrerte skap- og skuffeløsninger.
2. Verksted for tre og støvete aktiviteter. Maskinrom med lagringsplass for trevirke.
3. Multifunksjonsrom for naturfagsforsøk/utforskning av naturen og arbeid med leire og andre sølete aktiviteter. Rommet må fungere som et våtrom, ha sluk i gulvet og gulvet må kunne spyles. Egnert areal/rom for keramikkovn og tørking av keramikk.

Illustrasjonen gir en oversikt over arealene, og hvordan de kan plasseres i forhold til hverandre:

Sentralrom for tekstil, tegning, maling, bruk av PC og symaskiner med plass til 30 arbeidsplasser. Det skal tilrettelegges for bruk av digitale verktøy. Det må være god tilgang til nett og strøm for bruk av symaskiner og PC. I rommet må det avsettes veggplass til, og kabler for, digitale tavler. I arealet skal det være integrerte løsninger for oppbevaring av eleverarbeid og utstyr. De integrerte løsningene skal bestå av en kombinasjon av skuffer, skap og hyller til arbeider i ulike formater og være av god kvalitet.

Flere skap skal ha dører i glass slik at utstyr, stoffer og garn kan inspirere og gi rommet karakter.

Verksted for trearbeid skal ha rom for inntil 20 arbeidsplasser. Det må være plass til 8 arbeidsplasser ved høvelbenker. Høvelbenkene kan gjerne utformes og settes sammen slik at de danner «øyer», som også kan brukes som arbeidsbord. Dersom det velges en slik løsning må det likevel utformes med løsninger for å feste trevirke. I tillegg skal det være noen arbeidsstasjoner med bord eller benker. I arealet må det være plass til skap for oppbevaring av verktøy og lagerareal med plass til oppbevaring av eleverarbeider. Dette skal også løses i form av integrerte og robuste løsninger. Det må være en kraftig støvsuger i verksted/maskinrom for effektiv rengjøring av arealene.

Maskinrommet må ligge nær verkstedet. En lærer som arbeider i maskinrommet må kunne se elevene som arbeider i grovverkstedet. Maskinrommet skal ha plass til maskiner som båndsag, sirkelsag o.l. Det er nødvendig avtrekk over/til maskinene. Rommet har plass til skap for nødvendig utstyr, verktøy og reol og hylleplass til lagring av materialer som lange planker. Det er normalt sett bare læreren som bruker dette rommet, i tillegg til eventuelle brukere på kveldstid. Trevirke og materiell til bruk i grovverkstedet skal lagres her. Rommet skal ha en form som gjør at man kan håndtere og lagre lange planker, og langveggen bør være minst fire meter.

I **multifunksjonsrommet** skal det være mulig å gjøre enkle eksperimenter og forsøk, hente inn naturmaterialer til formingsaktiviteter eller gjennomføre undersøkelser. Det skal dimensjoneres for 20 elever. Selv om mye av naturfagundervisningen kan foregå i trinnområdene, er det også behov for et rom for utforskning og å gjøre praktiske naturfagforsøk. Rommet skal videre kunne brukes til sølete aktiviteter som leireforming og maling, og må utrustes med følgende funksjoner:

- Overflater som tåler hard bruk
- Benker med ståhøyde
- Tilgang til vann og avløp, sluk i gulv. Det må være mulig å spyle gulv.
- Plass for oppbevaring av enklere materiell
- Plass for øyedusj

Behovet for **lagringsplass** i forbindelse med naturfagsfunksjonen skal løses slik at utstyr og modeller er synlig og lett tilgjengelig for bruk.

Et eget **rom (egnet areal) med plass til keramikkovn** og for tørking av keramikkarbeider må ligge i tilknytning til multifunksjonsrommet. Dette rommet/arealet må ha god ventilasjon og gode forhold for tørking av keramikk.

Det må tas hensyn til at tresløyd og leire har behov for lager hvor man enkelt kan trille inn tyngre materialer. Lagerarealet må derfor ha en enkel tilkomst utenfra gjennom store dører/porter.

Det må være utslagsvasker/vaskerenner i alle kunst- og håndverk-/naturfagavdelingens rom. Vaskerenne med plass til at 3 elever vasker hender samtidig

Det er ønskelig med utgang ut, slik at en enkelt kan ta med seg arbeid ut på et dekke som egner seg som uteverksted. Det er derfor ønskelig at avdelingen ligger på bakkenivå.

10

Trinnområde

10.1 GENERELL UTFORMING

Avdeling

De rom og funksjoner som hvert trinn har til disposisjon skal være samlet i et trinnområde. Samtidig skal flere trinnområder tilhøre en avdeling. Ved Ny Tvedestrand skole skal det være tre avdelinger: 1.-2.-avdeling, 3.-4.-avdeling og 5.-7.-avdeling. Størrelsen på elevgruppene på hvert trinn er inntil 50 elever. Avdelingene skal bestå av ulike typer læringsmiljøer og ha rom av ulik størrelse.

Avdelingen for elever med sammensatte behov i spesialpedagogisk avdeling, skal være en egen avdeling, men skal være en del av skolens pulserende liv.

Rom og arealer i 1.-4. trinn skal benyttes av SFO etter skoletid.

Den enkelte avdeling og trinnarealene skal ha sin egen identitet som gjenspeiles i arkitektur/utforming. Det er også et viktig poeng at arealene skal vokse med elevene og utformes ulikt med tanke på variasjon og et mangfold av læringsmiljøer.

10.2 NØKKELOPPLYSNINGER FOR TRINNAREALENE

Arealer for 1. – 4. årstrinn

Elever	50 elever per trinn
Pedagoger	3-5 per trinn
Brukstid i trinnarealet	Ca. 22 av 25 skoletimer per uke per elevgruppe
Plassering i forhold til andre funksjoner	Nær SFO.

Innredning og utstyr	Digitale tavler i alle rom hvor det skal foregå formidling, PCer, arbeidsbord og stoler for elever, sofa/myke møbler, integrerte skap og hyller til oppbevaring, samt oppbevaringsmøbler på hjul. Fast installerte trappeamfi eller lignende for å unngå "rigging".
Lydforhold	God lydsjerming internt i arealet og mot tilstøtende arealer.
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 2,5 %, se for øvrig kapittel 3.4)

Arealer for 5. – 7. årstrinn

Elever	50 elever per trinn
Pedagoger	3-5 per trinn
Brukstid i trinnarealet	Ca. 22 av 25 timer per uke per elevgruppe
Plassering i forhold til andre funksjoner	Nær de spesialiserte læringsarealene.
Innredning og utstyr	Digitale tavler, PCer, arbeidsbord og stoler for elever, integrerte skap og hyller til oppbevaring, samt oppbevaringsmøbler på hjul. Mer uformelle møbler og arbeidsstasjoner (sofa, høye arbeidsbord, osv.) Formidlingsstasjoner i alle rom som brukes til undervisning, også i grupperom. Fast amfi
Lydforhold	God lydsjerming internt i arealet og mot tilstøtende arealer.
Lysforhold	Gode dagslysforhold i undervisningssoner (dagslysfaktor 2,5 %, se for øvrig kapittel 3.4)

Trinnområde

I hver avdeling skal det etableres flere trinnområder, som elevene og det pedagogiske personalet på hvert årstrinn disponerer.

I alt skal det være 7 trinnarealer. Dette bryter med tradisjonell klasseromstenkning hvor en ville tenkt «3 parallell skole med inntil 21 klasser, og dermed 21 klasserom» - i den forstand at man her tenker sammenhengende arealfunksjoner for hele årstrinnet – og bruker trinnet - ikke klassen - som organiserende prinsipp og utgangspunkt for programmeringen. Trinnområdet skal altså ikke kun inneholde tradisjonelle klasserom, men utformes med rom av ulik størrelse, til ulike formål og ulike grupperinger av elevene på trinnet. Rom og arealer i trinnområdene må utformes slik at lærerne har oversikt over større områder (flere rom og funksjoner) samtidig. Møbleringen skal bidra til stor variasjon i læringsmiljøet.

For de minste elevene vil det være naturlig å bruke trinnområdet og SFO-arealene til de fleste formål, mens eldre elever i økende grad også benytter seg av spesialrom. Elevene skal oppleve at de vokser med bygget, og at de fysiske rammene endres i form og funksjon. Hver avdeling skal ha sin identitet. Yngre barn ligger like gjerne på et gulv med læringsmateriell som å sitte ved et bord, eldre elever har kanskje større behov for den uformelle møteplassen og arbeidsplasser? Arealene skal innby til at elevene finner «sitt sted».

I trinnarealet skal elevene på trinnet kunne oppbevare utstyr og materiell som bøker og skolesekk. Det må tilrettelegges for hylleplass til alle elevene på trinnet, samt en smart løsning for oppheng av skolesekker. En kombinasjon av integrerte løsninger og hyllemøbler på hjul er ønskelig.

Hvert trinnområde skal anses som ett felles læringsareal for alle elevene på trinnet. Det skal være mulig å åpne opp mellom rom i trinnområdet. Rolige og litt mer bråkete aktiviteter, samt formidling må kunne foregå til samme tid i et trinnareal. Vegger og dører i trinnarealene skal ha innslag av glass for å sikre en viss transparens, samtidig som rom skal utgjøre egne soner.

Nedenfor er noen eksempler på ønskede læringsmiljøer:

- Formidlingssoner hvor både lærere og elever kan presentere/demonstrere noe
- Lese- og lyttekrok
- Ulike arenaer for kommunikasjon og samarbeid
- Arbeidsstasjoner, for eksempel høye bord hvor man står og arbeider eller sitter på høye stoler.
- Soner for samtale og læring i et mer uformelt miljø; ulike typer behagelige sittemøbler.
- Gulvplass, særlig med tanke på de yngste som gjerne arbeider på gulv.
- Soner for ro og konsentrasjon
- Arbeidsplasser for individuelt arbeid
- Arena for kreativt arbeid

I alle avdelinger skal det være flere vaskerenger i tilpasset høyde, eksempelvis med kraner i 70 cm høyde for 1.-4. trinn, og 90 cm for 5.-7. trinn.

Det må legges til rette for utstilling av elevarbeider og utsmykning i bygget. Dette gjelder både i trinnarealene og i fellesarealene. Derfor må det sikres at det er veggplass og egnede steder for montere eller lignende. Det betyr at selv om skolen skal være åpen og transparent skal det også være mange vegger uten glass i et trinnareal.

Alle rom og læringsarealer hvor det skal foregå undervisning skal ha gode dagslysforhold og ha utsyn – tilpasset elevenes alder/høyde. Alle trinnområder skal ligge mot yttervegg og undervisningsrom skal ha den lengste siden mot yttervegg, dersom rommet ikke er kvadratisk. Det skal tas hensyn til at lys skal kunne komme inn i arealer lengre inn i bygget, og hvordan lyd forplanter seg i eller mellom rom. Det må velges løsninger som gir god lydsjerming mellom rom.

10.3 HVA SKJER I TRINNOMRÅDENE?

Trinnområdet er de læringsarealene hvor elevene oppholder seg mest, og får opplæring i fag hvor det ikke er behov for vesentlig tilrettelegging med hensyn til utforming og utstyr. Opplæringen i trinnområdene varierer mellom formidling, kreative og praktiske læringsaktiviteter, arbeid individuelt og i grupper, lese, skrive, digitalt arbeid, refleksjon og samtale, veiledning og oppfølging. Arealene skal stimulere til læring, samhandling og

samarbeid. Det vil være flere lærere, og gjerne andre voksne, til stede i trinnområdet samtidig.

I alle rom som skal brukes til formidling må det legges til rette for digital tavle, og annet relevant utstyr for formidling av bilde, lyd, film. Det må planlegges for at den enkelte bruker (elever og voksne) har flere digitale kommunikasjonsmidler som er på nett samtidig (pc, mobiltelefon, nettbrett ol). Plasseringen av digitale tavler må nøye vurderes ut fra lyd- og lysforholdene i arealet, og det må sikres at alle elever kan se og høre godt med den valgte plasseringen. Taklys skal planlegges slik at eventuelle lysarmaturer foran tavler skal kunne slås av separat.

Fellesøkter for trinnet

I hver avdeling skal det være mulig å samle en større elevgruppe, minst et trinn, for kortere informasjons- eller fellesøkter i et amfi. Der skal være digital tavle for framvisninger. Sittehøyden i amfiet må tilpasses elevgruppen slik at det er behagelig å sitte. Amfiet skal være felles for alle i avdelingen og enkelt å nå for alle elevgrupper. Samlinger i amfiet vil skje hyppig, gjerne flere ganger for dagen.

Varierte organiseringsformer

Etter en felles formidlingssituasjon vil det ofte være naturlig at elevene skal jobbe sammen i grupper eller individuelt. Elevene skal kunne deles i like store grupper, og i skjevdelte grupper. I avdelingen er det derfor behov for formidlingsrom av ulik størrelse. De største rommene må ha plass til grupper på henholdsvis 20 – 25 – 30 elever. I tillegg er det behov for grupperom med plass til henholdsvis 6 – 10 -15 elever. Alle grupperom må plasseres slik at de kan disponeres i fellesskap av elever på trinnet, eller i avdelingen. Samtidig skal de kommunisere med formidlingsrommene slik at lærer i et større rom har oversikt over aktiviteter i et mindre rom. Det kan løses gjennom transparens og for eksempel flere dører inn til et grupperom. I hver avdeling er det en fordel dersom et av de mindre formidlingsrommene kan åpnes opp mot et grupperom slik at rommet ved behov kan bli større. Størrelsen på elevgruppen per trinn varierer fra år til år, og rom og arealer må kunne tilpasses slike endringer.

Ulike læringsaktiviteter

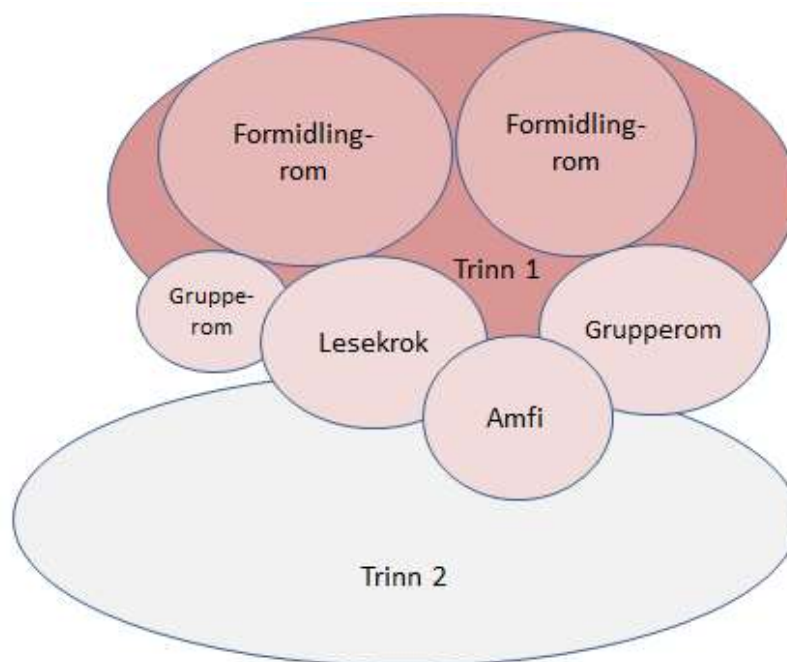
Det skal kunne drives stasjons- og verkstedsundervisning i alle trinnområder. Det innebærer ofte at elevene deles inn i grupper som forflytter seg mellom ulike aktiviteter.

Noen leser, noen skriver, noen bruker PC, noen gjør praktiske oppgaver og noen har fagsamtaler med læreren. Møbleringen i trinnområdet må være variert og fleksibel, og det må være enkelt å forflytte seg mellom rommene.

De fem grunnleggende ferdighetene (lese, skrive, muntlig, regne og digital) kan være utgangspunkt for utforming av arealer, og hvordan man tilrettelegger for ulike funksjoner. Det kan for eksempel bety at man etablerer et areal for å lese og lytte, gjerne med mulighet for et lite trinnbibliotek og bokutstilling. Et annet areal (amfi) kan egne seg for lytte, høye arbeidsbenker kan være fint for stående arbeid med bøker, praktiske oppgaver eller bruk av en pc. Samtidig kan elever like å lære liggende på en Fatboy/saccosekk med nettbrett og høretelefoner.

De voksne som arbeider i arealene skal ha nærhet og oversikt over elevene uten å måtte forflytte seg vesentlig. Behov for avgrensing og skjerming skal løses. Alle materialer og alt inventar må være av robust kvalitet.

Nedenfor illustreres sammenheng mellom ulike rom/funksjoner i en avdeling.

10.4 NÆRLAGER

Aktive barn lærer best – enten det gjelder fysisk eller mental aktivitet. Derfor skal materiell og konkretiseringsmidler som fremmer læringen være lett tilgjengelig uten at hovedinntrykket av rommet blir rotete og forstyrrende. Hvert trinnområde skal derfor ha

rikelig med lagerplass. Elevene skal enkelt kunne finne frem til materiell selv, når det er ønskelig. Lagerløsninger skal utformes som nisjer i vegg med skyvedører, slik at løsningen oppleves som integrert i bygget, og man slipper å gå inn i et rom med hyller på hver side. I en avdeling må det være ulike steder for å lagre bøker, læringsmateriell, konkrete, utstyr o.l. Det må legges til rette for utstilling av elevarbeider og utsmykning i bygget. Dette gjelder både i trinnområdene og i fellesarealene. Derfor må det sikres at det er veggplass og egnede steder for montere eller lignende. En del av hylle- og skuffeløsninger skal være løse møbler på hjul.

11 Elevgarderober og toaletter

Det skal være desentraliserte innganger til hver av de tre avdelingene, slik at elevene kommer direkte til sine garderober når de kommer til skolen. I hver avdeling skal hvert trinn ha sin egen garderobe. Garderoben må være oversiktlig og synlig fra øvrig trinnområde, og det skal ikke være noen skjulte «mobbesoner». Elever skal ikke måtte krysse andres avdelinger i løpet av skoledagen.

Garderober med toaletter skal være tilpasset elevenes alder:

- Avdeling for 1.-2. trinn: Elever på disse trinnene har behov for ekstra gulvplass i forbindelse med skifte av regntøy og utedresser, og de skal ha sitteplass ved garderobeplassen sin. 1.- 2. årstrinn skal ha felles garderobe for skole og SFO. Arealet til garderobe for de minste må være noe romsligere enn for de eldre elevene. Her skal være plass til sko og støvler, yttertøy og vinterdresser, byttetøy og innesko.
- Avdeling for 3.-4.trinn: Elever på disse trinnene har behov for ekstra gulvplass i forbindelse med skifte av regntøy og utedresser. 3.- 4. årstrinn skal ha felles garderobe for skole og SFO. De skal ha plass til sko og støvler, yttertøy og vinterdresser, byttetøy og innesko.
- 5. – 7. trinn – må, i tillegg til sko for ute og innebruk, samt yttertøy, ha plass til byttetøy og at elevene kan henge fra seg bag/veske til gymtøy.

Garderobene må ha tilstrekkelig med hyller tilpasset elevenes alder og oppbevaringsbehov. Den enkeltes garderobeplass skal både ha hyller og knagger i en slik høyde at alle klær henger over gulvet. Hyller skal romme sko, lue og votter og oppbevaring av skiftetøy. Hver garderobeplass skal være ca. 40 cm.

I tillegg til klær og sko, skal det være en god løsning for å henge fra seg skolesekker og gymtøy i garderobeområdet.

Av inventar skal det planlegges for løsninger som gir enkelt renhold og god lufting for sko og klær. Det skal for eksempel være metallrist i hyller for sko og støvler og vegghengte hyller. Materialvalget må bidra til minst mulig støy i garderoben. Dette gjelder både valg av gulv og inventar. Det skal tilrettelegges for bruk av innesko.

Garderobene skal ha god ventilasjon og gode tørkeforhold. I gulv må det være varme, sluk og avløp slik at vann enkelt kan svabres bort og tørkes opp. Det skal være plass til tørkeskap i garderobene for 1.-4. trinn.

Garderoben skal fungere som skille mellom rene, tørre arealer inne og vått, skittent areal ute. Alle innganger må utformes slik at smuss og skitt ikke kommer inn i skoleanlegget, og det skal velges løsninger som gjør det enkelt å holde rent. I praksis innebærer dette at det er gode løsninger for rist-skrap-tørk og gode bevegelseslinjer for å sikre at smuss i minst mulig grad kommer inn i garderoben. Det skal være vannuttak for spyleslange og sluk utenfor inngang til 1.-2 trinn/SFO. Vannkran må kunne stenges fra innsiden av bygget.

Eventuelle innvendige trapper fra uteområde til garderober skal være skitten sone, og ikke være de samme trappene som benyttes når man er inne i skolebygget og beveger seg mellom etasjer. Det skal planlegges for minst ett toalett per 20 elever i trinnområdet. Ett av toalettene i hver avdeling skal være tilrettelagt for elever med nedsatt bevegelsesfunksjon. Dersom skolen har flere etasjer må det være HC-toalett i hver etasje. Toalettene skal utføres som separate rom. Det skal ikke benyttes spanskdører. I garderobene skal det være minst ett toalett tilgjengelig fra uteområdet uten at en trenger å gå via ren sone i bygget.

Det er ønskelig med overbygg og hardt dekke utenfor inngang til avdelinger.

I forbindelse med inngangen som benyttes av ressursavdelingen bør det være en bod til spesialutstyr.

12

Spesialpedagogisk avdeling

12.1 GENERELLE FØRINGER

Spesialpedagogisk avdeling for inntil 15 elever med sammensatte behov skal være en integrert virksomhet i Ny Tvedestrand skole. Elever og personalet ved denne avdelingen skal utgjøre en del av det totale skolemiljøet. Det betyr at elever og personale må sikres arealfunksjoner som fremmer sosialt og faglig samhandling og samarbeid med resten av elev- og fagmiljøet på skolen. Tvedestrand kommune ønsker ikke en spesialpedagogisk avdeling som blir en virksomhet i virksomheten.

Spesialpedagogisk avdeling skal ha sine egne rom og funksjoner, men skal også kunne disponere skolens spesialrom og fellesarealer. Elever i spesialpedagogisk avdelingen skal kunne inkluderes i den ordinære SFO driften ved skolen – dersom det er hensiktsmessig for den enkelte, ellers skal arealene i avdelingen benyttes også i SFO-tiden. Hvordan spesialpedagogisk avdeling blir lokalisert og plassert i forhold til skolens samlede funksjoner er avgjørende for graden av inkludering. Det er ønskelig at avdelingen har nærhet til SFO.

Avdelingen skal bygges med varierte og fleksible arealer. Det skal gis mulighet for et mangfold av aktiviteter, og rom for å skape gode lærings- og utviklingsmuligheter for elever med ulikt funksjonsnivå. Samtidig må bygget gi anledning til å ta imot og tilpasse elevgruppene etter etterspørsel.

Hele avdelingen skal ha god lydisolasjon. Et av rommene skal være svært godt lydisolert (hvilerommet). Gjennomgående dører som slår utover.

Rom og arealer skal utformes slik at voksne kan ha oversikt inn til rom uten at elever nødvendigvis kan se ut. Transparens.

Det skal være sammenhengende skinner i tak mellom garderobe, stellerom og til rom for fysioterapi, samt til det store oppholdsrommet.

12.2 ELEVENES OPPLÆRINGSBEHOV

Alle elever skal gis et tilbud i samsvar med Kunnskapsløftets fagområder, også elever i spesialpedagogisk avdeling, men elever med vedtak om spesialpedagogisk undervisning vil i større eller mindre grad ha opplæringsbehov som avviker fra elever i ordinær undervisning. Selv om det er stor variasjon innad i disse gruppene, vil opplæringen i hovedsak ta sikte på å styrke elevenes selvhjelpsferdigheter, kommunikasjonsevner og sosiale ferdigheter. Det er et mål at elevene skal fungere best mulig i det hverdagslige og sosiale livet på skolen, i fritid og hjemme. På lengre sikt er målet for disse elevene å fungere i et bofellesskap, vekstbedrift eller ordinære bedrifter, dagsenter. Skolens hovedoppgave blir å forberede elevene på et liv der de kan leve, arbeide og ha en meningsfull fritid i samhandling med andre. Skolens pedagogiske virksomhet og utforming av rom og funksjoner blir avgjørende for at disse elevene skal få utvikle sitt potensiale og sitt talent i størst mulig grad, og at de får trene på og lære nødvendige ferdigheter og kompetanse.

Elever i denne gruppen har sammensatte funksjonshemninger, og alle vil ha behov for fysisk trening og fysioterapi - om enn i ulik grad og på ulik måte.

I møte med omgivelsene og andre elever og voksne i skolen skaper eleven kunnskap og egen opplevelse av seg selv. Den enkelte elev må bli sett som subjekt og aktiv aktør i eget liv. Dette elev- og læringssynet betinger at den enkelte elev blir sett og møtt ut fra sine unike egenskaper.

Organiseringen av elevgruppene må ivareta elevens behov for tilknytning og relasjon til faste voksne. Elevenes behov for oppfølging av voksne kan variere. Det kan for eksempel være en voksen på tre elever, eller tre voksne på en elev. Enkelte elever trenger skjermede omgivelser som sikrer oversiktighet, nærhet og tillit. Samtidig skal alle elever oppleve at de er del av et større fellesskap og samhandle med andre barn og voksne. Det er derfor avgjørende at bygget gir mulighet for inndeling i større og mindre grupper og gir rom for et varierende antall voksne.

Elevens trivsel, læring og utvikling fremmes av god samhandling mellom skole og hjem, samt andre fagmiljøer. Bygget må gi rom for dette.

12.3 FUNKSJONSBEKRIVELSE

Med bakgrunn i elevenes opplæringsbehov har spesialpedagogisk avdeling behov for rom og arealer som gir muligheter for;

- å fremme åpenhet og samarbeid
- at sammensetning av grupper kan tilpasses endringer i funksjonsnivå
- effektiv utnyttelse av bemanning og areal
- å styrke elevens læring og utvikling av kompetanse og ferdigheter gjennom tilrettelegging av varierte læringsmiljø
- trening på dagliglivets hverdagsaktiviteter
- forberedelse til et yrkesliv i vekstbedrift eller dagsenter
- større variasjon i opplevelser, lek og erfaringer gjennom et stimulerende miljø
- plass til kroppslig trening, lek og aktivitet
- å gi språkstimulering og kommunikasjon gode vilkår
- trygghet, omsorg, hvile og ro
- å skape noe nytt

Videre er det særlig behov for at rom og funksjoner utformes i robuste materialer som tåler utagerende atferd. Kontaktpunkter og lignende må være i flukt med vegger, slik at elever ikke kan plukke det løs. Det er ønskelig å kunne åpne opp mellom noen rom og funksjoner, samtidig er det også behov for god lydisolering i denne avdelingen. Elevene her er ofte rullestolbrukere, og kan gjerne ligge på gulv for å trene, leke eller hvile. Vinduer som går til gulvet, slik at elevene kan oppleve vær og vind eller se medelever utenfor, er fint.

12.3.1 Aktivitetsrom med kjøkken

Avdelingen skal ha et felles aktivitetsrom med kjøkken. Her skal det være mulig å tilberede varm og kald mat. Kjøkkenfunksjonene skal tilrettelegges for både elevs og voksnes bruk. Kjøkkenet skal utstyres med kjøleskap, komfyr/stekeovn, oppvaskmaskin,

dobbeltvask med skåldesperre, høye skap og overskap som føres opp til tak for å unngå støvdeponering. Komfyr/stekeovn må sikres med hovedbryter til strøm, slik at elever ikke kan slå den på alene. Kjøkkenet må ha robuste fasiliteter med benke- og arbeidsplasser til at flere kan tilberede et måltid sammen. I tillegg skal det være bord for måltider og for aktivitet, sofakrok og arbeidsplasser for elevene. Kjøkkenet skal ha muligheter for sortering av avfall.

Rommet skal også kunne benyttes som formidlingsrom og må ha digitale løsninger og tavler som muliggjør dette.

Det skal være plass til trygg oppbevaring av medisiner i låsbart kjøleskap.

Rommet skal kunne deles i to med skillevegg.

12.3.2 Læringsrom eller temarom

Det skal etableres flere læringsrom/temarom for arbeid i grupper eller individuelt. Disse skal kunne innredes slik at de kan benyttes av elever med ulikt funksjonsnivå til ulike aktiviteter og for ulike gruppestørrelse. Rommene skal ha ulik størrelse og kunne endre funksjon gjennom innredning og bruk. Slik kan et rom et år være et arbeidsrom, for neste år å være et sanserom eller språkverksted. Rommene skal være utstyrt for digital formidling og bruk av interaktive tavler og lignende.

12.3.3 Hvilerom, trening og fysioterapi

Elevene kan ha ulike diagnoser som krever hvile/søvn i løpet av skoledagen, eller tid for seg selv. Videre har ofte elever i denne avdelingen et stort behov for trening av fin- og grovmotoriske ferdigheter og fysisk aktivitet. I tillegg til enkelte timer i gymsal trenger de et rom for daglige økter med bevegelsestrening og fysioterapi. Det er derfor behov for et rom som kan ivareta disse funksjonene. Rommet skal utstyres med følgende funksjoner:

- Gulv, tak og vegger som tåler hard bruk
- Ribbevegg
- Takmonterte hoppsaseler og annet utstyr som må tåle mye vekt
- Det må tas høyde for at det er behov for løfteanordninger, skinner i tak i dette rommet.

- Gulvplass til matter
- Behandlingsbenk

12.3.4 Garderobe

Garderoben skal etableres i direkte tilknytning til avdelingen. Garderobene må ha tilfredsstillende plass slik at elevene kan bre ut klær på gulvet for å organisere påkledning og gode tørkemuligheter med varme i gulv og god ventilasjon. Det skal dimensjoneres for minimum 40 cm bredde garderobeplass per elev. Garderoben skal gi plass til alt yttertøy og skotøy tilpasset ulike årstider. Garderobe skal ha sittemuligheter, innredes med hyller med skuffer eller skap og det må være plass (rist) til oppbevaring av sko, slik at disse ikke trenger å stå på gulvet. Toalett og stallefunksjon skal være tilgjengelig fra garderobe.

Det må være noen knagger og hyller til sko og yttertøy for voksne i elevgarderoben.

De fleste elevene i denne gruppen kommer til skolen i taxi, og avstanden mellom inngang og avsetningsplass må være så kort som mulig. Det er ønskelig at elevene kan bringes direkte til sin elevinngang slik at ansatte kan møte dem i døren uten å forlate avdelingen. Dersom en slik løsning er vanskelig å realisere kan hovedinngang benyttes ved bringehente-situasjon.

12.3.5 Stellerom og toalett

Det skal etableres et stellerom i tilknytning til garderoben. Her skal være veggmonterte HC-toalett, dusj i nisje (ikke kabinett) og hev-/senk stalleplass med tilgang til vask. Her må også være plass til elevenes skiftetøy og utstyr, forbruksvarer til stell. Elevtoaletter skal kunne låses fra begge sider.

12.3.6 Lager

Arealet må tilrettelegges for tungt og plasskrevende utstyr og hjelpemidler til enkelte elever. Differensiert hjelpemidler til bevegelseshemmede elever stiller store krav til lager og oppbevaring. Noe av dette kan være kaldlager, men det må etableres et godt innelager i tilknytning til innvendige funksjoner. Aller helst bør et slikt lager ha inngang både fra utsiden og fra garderoben. Det er behov for å skylle av vogner/rullestoler/sykler, enten utenfor garderoben eller inne i lagerrommet.

I tillegg er det behov for et par mindre nærlager for læringsmateriell og undervisningsutstyr i avdelingen. Dette kan med fordel utformes som integrerte

skyvedørsløsninger. Det er fint hvis lager for spesialpedagogisk materiell også er tilgjengelig for andre i skolen.

12.3.7 Personalfasiliteter

Avdelingsleder skal ha kontor sammen med skolens øvrige ledere. Pedagogarbeidsplasser skal etableres i tilknytning til avdelingen, gjerne nær et arbeidsrom for et annet trinnteam.

For mer utfyllende beskrivelse av pedagogarbeidsplasser les kapittel 14.5. Ansatte deler garderobe og pauserom med skolens øvrige tilsatte, men det er behov for et voksentoalett i nærheten av denne avdelingen med enkel dusjmulighet. I elevgarderoben må det også være knagger og hyller til noe yttertøy og sko for de voksne.

Møterom i skolen skal sambrukes.

13 Skolefritidsordning - SFO

SFO skal være en integrert del av avdelingen for 1-2 trinn. Det er avsatt noe eget areal til denne funksjonen i en SFO-base. SFO skal i tillegg disponere rom og funksjoner i trinnområdene, og må ha tilgang til spesialrom og fellesarealer i resten av skoleanlegget.

SFO skal gi rom for opplevelser, læring, lek og aktivitet. I fremtidens skole vil barna trolig i større grad veksle mellom skole og fritid, organisert læring, friere aktiviteter, måltid og fysisk aktivitet. Utformingen av avdelingene for 1.-2.trinn og 3.-4.trinn og SFO må være tilrettelagt for det. Når det ikke er SFO-drift i basen skal elever fra avdelingene for 1.-4. trinn kunne benytte rommet til enkel matlaging og læringsareal.

13.1 GENERELL UTFORMING

Innenfor avsatt areal i arealprogrammet er følgende funksjoner løst:

- Storrom med kjøkkenkrok
- To mindre aktivitets-/temarom
- Lagerplass

13.1.1 Storrom med kjøkken

SFO-basen skal bestå av ulike aktivitetssoner og en kjøkkenkrok. SFO-basen må kunne benyttes som en del av trinnernes læringsareal i skoletiden. Samtidig skal SFO-basen benyttes av elever som er på SFO, uten at øvrig undervisning forstyrres.

I SFO-basen skal ulike aktiviteter som håndarbeid, bygge, konstruere, tegne, male, forme, spille og leke foregå. Bord som brukes til fritidsaktiviteter (lage, leke, spille) kan også brukes til bespising. Rommet skal utformes slik at det tåler arbeid med våte og sølete

materialer. Rommet bør også ha en sofakrok eller lignende til lesing/avslapping, samt plass til spill, leker og aktivitetsmateriell.

SFO-basen skal romme en åpen kjøkkenløsning for enkel matlaging. Varmmat skal tilberedes på skolekjøkkenet. Enklere servering av oppskåren frukt og brødmatt skal kunne skje i SFO-basen.

Kjøkkenkroken skal inneholde:

- Kjøkkenbenk med dobbeltvask for tilbereding av mat
- Komfyr med induksjonsplate og stekeovn
- Skap over og under kjøkkenbenk
- Avsatt plass til kildesortering av søppel
- Vaskerenne til håndvask og drikkevann
- Kjøleskap
- Oppvaskmaskin

Det er ønskelig at SFO-basen ligger i nærheten av skolekjøkkenet, siden dette skal brukes til tilbereding av varmmat og bespisning. Basen skal om mulig også ha kort avstand til avdelingen for 3-4 trinn.

Rommet skal ligge mot yttervegg og har gode lysforhold.

13.1.2 Aktivitets-/temarom

I SFO-basen skal det være to mindre rom, som er glasset inn. De voksne i SFO-basen må kunne se inn i rommet. Det er ønskelig med skyvedør i glass inn til rommene slik at de kan åpnes og oppleves som nisjer i det store rommet.

13.1.3 Lager

SFO skal ha rikelig med skaplass i form av integrerte løsninger. I skapene oppbevares spill, formingsmateriell og produkter elevene holder på å jobbe med. Skapløsning skal plasseres i SFO-Basen.

SFO skal ha lagringsplass til mat og servise i kjøkkenfunksjonen for Mat og helse-faget.

SFO skal disponere et utelager. Dette er omtalt i funksjonsbeskrivelsen av uteområdet.

13.1.4 Sambruk mellom skole og SFO

Sambruk mellom skole og SFO gir bedre utnyttelse av samlet areal i SFO og resten av rom og funksjoner i avdelingene for 1.-2.-trinn og 3.-4.-trinn. For eksempel skal SFO-basens areal kunne benyttes til undervisning når SFO ikke er åpen. Arealer og rom i trinnområdene må også kunne benyttes av SFO. Det samme gjelder spesialisert læringsareal og skolens samlingsarena.

Elevene skal benytte garderobene i trinnområdene også i SFO-tiden. De voksne skal ha felles garderobe med resten av personalet, men det skal settes av plass i elevgarderobene til oppbevaring av utedresser og skol til de voksne.

14 Administrasjon, ledelse og personal

Lokalene til personalet skal ligge sentralt plassert i skoleanlegget. Noen funksjoner skal kunne sambrukes. Enkelte rom vil likevel være av mer privat karakter, og ha behov for skjerming/låsing. Det er viktig at alle hensyn til konfidensialitet ivaretas.

14.1 ADMINISTRASJON OG LEDELSE

Lokalene til skolens ledelse skal plasseres med enkel tilgang fra hovedinngang.

Her skal være resepsjon med kontor i bakkant til merkantilt ansatt og kontorfellesskap for skoleledere med transparente vegger mot et fellesområde. Det er behov for 4 kontorer. Kontorer for skolelederne skal ha plass til arbeidsbord, hyller og stoler til inntil to besøkende. Avtalte møter skal foregå på møterom. Mens ad-hoc samtaler og mer uformelle møter med inntil to personer skal kunne foregå på kontorene.

Resepsjon med forkontor må utformes slik at man slipper å rydde unna konfidensielt materiale når elever eller andre er i nærheten. Ved resepsjonen bør det være mulighet for at besøkende kan sette seg ned mens de venter.

I administrasjonen skal det være rom for skriver og lager. Lagerbehov kan løses som egne rom eller integrerte skap, eventuelt en kombinasjon. Arkivskap etc. bør kunne låses.

Det er ønskelig med transparente løsninger som gir et åpent, luftig inntrykk og godt lys til rom som ikke vender mot yttervegg. Alle kontor og arbeidsplasser skal ha gode dagslysforhold med minimum dagslysfaktor 2,5 %, viser til kapittel 3.4.

Det skal være mulig å føre konfidensielle samtaler i alle kontorer og møterom, samt rom for skolehelsetjenesten. Dette gjelder også teamkontor for lærerarbeidsplasser.

Avstand til personalrom og personalgarderober bør være kort. Det må være veggplass til oppslag og posthyller for de ansatte i forbindelse med garderobe eller personalrom. Disse må plasseres skjermet, slik at uvedkommende ikke får tilgang.

I tillegg skal Skolehelsetjenesten og PPT plasseres nær administrasjonen (se for øvrig egne kapitler).

14.2 PERSONAL- OG MØTEROM

Anlegget skal ha et personalrom med kjøkkenløsning lokalisert i nærheten av skoleledelsen. Kjøkkenløsningen skal romme kjøkkenbenk, vask, kjøleskap, oppvaskmaskin, mikrobølgeovn, opplegg for kaffemaskin, kaffetrakter og vannkoker, samt over og underskap til oppbevaring av servise etc. Personalrommet skal, i tillegg til å fungere som pauserom for personalet på skolen, også kunne fungere som møterom og må ha digitale løsninger tilrettelagt for presentasjoner med bilde, film og lyd.

14.3 MØTEROM

I skolen skal det være minst tre møterom av ulik størrelse med muligheter for oppkobling av PC, digital tavle mm. Et av møterommene må ha plass til 12 personer, et annet skal ha plass til 6-8 personer.

Det skal det søkes å finne gode sambruksmuligheter med elevenes læringsarealer (grupperom og lignende) for å etablere flere mulige møterom.

14.4 PERSONALGARDEROBE

Skolen skal ha en garderobeløsning for de ansatte, sentralt plassert i forhold til personalrommet. Garderoben skal bestå av en felles funksjon for oppheng av ytterklær etc., samt separate toaletter (minst et HCWC) med plass for omklledning og vask. I tilknytning til garderoben skal det også være to dusjrom med speil, vask og toalett.

Det skal være plass til noen låsbare skap i garderoben.

14.5 TEAMROM OG PEDAGOGARBEIDSPLASSE

En organisering som bygger på samhandling og felles ansvar for elevenes læring krever at lærerne på det enkelte trinn samarbeider tett. Både menneskelige og materielle ressurser vil kunne utnyttes bedre dersom man lykkes med en slik organisering.

Alle lærere skal ha hver sin faste arbeidsplass, med muligheter for å gjøre for- og etterarbeid. Lærere i samme avdeling skal ha et felles teamrom. Lærere, som er tilknyttet spesialpedagogisk avdeling, skal ha et eget teamrom. Det skal i alt etableres 4 teamrom. Disse skal være av litt ulik størrelse. Ved en utvidelse til 525 elever, skal det etableres 3 teamrom til, slik at hvert trinn får et tilhørende arbeidsrom for lærere. For å motvirke at det dannes «skoler i skolen» og for å legge til rette for samhandling på tvers av trinn skal teamrommene ha nærhet til hverandre og øvrig personalareal. Samtidig er det ønskelig at teamrom ligger nær den enkelte avdeling.

Det skal tilrettelegges for gode arbeidsplasser for alle lærerne. Arbeidsplassene skal ha plass til stol, bord, hyller, skuffer og skap. Det skal også være tilrettelagt for bruk av bærbar PC og telefon. Det skal avsettes noe areal i teamrommene til arbeidsplasser for andre ansatte (assistenter, miljøarbeider, morsmålslærere) eller personer med liten stillingsprosent. Disse arbeidsplassene må også være tilrettelagt for bruk av PC.

Fra teamrommet skal det være kort avstand til kopi-/produksjonsrom.

Alle arbeidsplasser skal ha gode dagslysforhold med minimum dagslysfaktor 2,5 %, viser til kapittel 3.4.

15 Støttefunksjoner

15.1 SKOLEHELSETJENESTEN

Skolehelsetjenesten skal ha et eget kontor som er lett tilgjengelig for elevene. Funksjonen kan gjerne ligge nær administrasjonen, men avskjermet fra hovedinngangen. Det skal være venteplass utenfor kontoret. Denne kan gjerne være felles med velkomstområde for administrasjonen slik at besøkende kan sitte ned.

Helsetjenesten skal ha plass til bord, stoler og låsbare skap, samt vask/liten laboratoriebank, plass til et mindre kjøleskap for vaksiner, plass til synstester (minimum 4 meter). Synstest kan ikke tas mot et vindu. Det skal være plass til en sofa eller behandlingsbank, eventuelt gulvplass til en matte hvor elever kan legge seg ned på etter vaksinasjon eller ved skade. Kontoret skal ha gode dagslysforhold med minimum dagslysfaktor 2,5 % og god lydisolasjon slik at det kan føre konfidensielle samtaler. Skolehelsetjenesten har behov for tilgang til møterom for inntil 12 personer. Dette skal sambrukes med skolen for øvrig. Det skal være toalett i nærheten.

15.2 PEDAGOGISK PSYKOLOGISK TJENESTE OG LOGOPEDI

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og logopedi har behov for rom og fasiliteter for møter, rådgivning og testing. Disse funksjonene kan sambrukes med skolens møterom for øvrig. I tillegg skal det etableres et eget rom for dette som er godt lydisolert og plassert slik at besøkende og elever er skjermet for innsyn fra for eksempel skoleplassen. Rommet skal ha plass til møte med inntil 10 deltakere. Rommet til denne funksjonen skal kunne disponeres av helsetjenesten og skolen når det ikke benyttes av PPT eller logoped. Lokaliseres nær administrasjonen.

15.3 HVILEROM

Det skal etableres et hvilerom felles for alle brukere av skolen. Her skal være en sofa/benk stor nok til at en voksen kan hvile behagelig der. Rommet skal også ha en vask

og speil, samt plass til en stol. Ved inngangen til rommet skal det være skilt eller annet som viser om rommet er opptatt eller ledig. Rommet kan med fordel plasseres nær helsetjenesten og/eller administrasjonen.

16 Drifts- og støtteareal

16.1 DRIFT

Driftsleder har behov for en kontorarbeidsplass med plass til oppbevaring av bygginformasjon og noe verktøy, og hvor fra det er mulig å styre tekniske systemer. Kontorarbeidsplassen bør ligge i tilknytning til varemottak, renholdsentral og lagerareal.

16.2 LAGERAREAL

Skolen skal ha et sentrallager med plass til å oppbevare noe inventar som stoler og bord samt diverse annet materiell. Tilkomsten skal være utformet med brede dører. Lagerarealet skal ha ventilasjon/varme som gjør at lagret materiale ikke blir ødelagt av fukt og råte.

Renhold vil ha behov for å lagre papir, vaskemidler etc. Dette kan lagres i sentrallageret dersom slik lagring er hensiktsmessig (enkelt å komme til, kort vei fra varelevering og fra vaskesentralen).

Drift har behov for et lager for uteredskaper.

I elevenes trinnområder, i spesialrom, i SFO, administrasjon og teamrom er det behov for lagringsplass for ulike formål; undervisningsmateriell, bøker, utstyr, elevutstyr og elevarbeider og lignende. Lagerbehov er omtalt under den enkelte funksjon, men generelt gjelder at lagerbehov skal søkes løst med integrerte og smarte løsninger som er tilpasset rommet og lagerets funksjon. Integrerte skyvedørsskap i rom og gangareal er eksempel på ønskede løsninger, skuffer og skap som også kan fungere som arbeidsbord/produksjonsbord er andre eksempler. Noen ganger skal innholdet være synlig og glasskap kan være en løsning, andre ganger skal noe lagres lett tilgjengelig som for eksempel gitarer på en vegg.

Skolen har behov for et stort lager, eller en bod ute, for leker, sykler, akebrett osv.

Drift skal også ha et mindre lager for utstyr til vedlikehold ute. Kaldbod ca. 8 m².

16.3 SKOLEFRUKT OG MELK

Det skal være gode og trafikksikre løsninger for varelevering, lagring og utdeling av skolefrukt og melk. Det er ikke et krav at denne funksjonen må ligge ved kjøkkenet, men det kan være praktisk at den ligger i tilknytning til fellesarealene sentralt i skoleanlegget. Elevene må, uansett plassering, kunne hente frukt og melk selv. Skapene bør plasseres i en nisje, eller slik at de ikke virker forstyrrende, visuelt eller i form av støy.

16.4 RENHOLD

Renholdsentralen med vask for håndvask, utslagsvasker (vann og avløp), sluk i gulv på minimum 1,5 m x 0,8 m med avløpsrist og sandfangkum, skal plasseres slik at renholdsmaskiner kan tømmes og rengjøres over den. Rommet skal ha plass til:

- 2 stk. renholdsmaskin med el-stikk for lading
- Poleringsmaskin
- Skuremaskin med el-stikk for lading
- Våt- og tørrstøvsugere
- 2 stk. rengjøringsvogner
- 2 moppevaskemaskiner med lo-kasse (trefaset strøm)
- Plass til bøtter for bløtlegging av pads.
- Håndvask med svingbare blandebatterier og dusjslange for vask av vogner.
- Kjøleskap for oppbevaring av fuktige mopper og kluter
- Medisinskap for førstehjelp, blant annet øyeskylling
- Hyller til oppbevaring av pads og maskinelt utstyr som er i bruk
- Lager/integrerte hyller med skyvedør til nærlagring av vaskemidler, kjemikalier og annet forbruksmateriell.

Av hensyn til varme, fuktighet og avgasser ved opplading av maskiner må renholdsentralen ha god ventilasjon. Renholdsentralen er plassert nær varelevering og med lett tilkomst til byggets eventuelle heis.

Utformingen av renholdsrom, og plasseringen av utslagsvasker og reoler, må være slik at alle funksjoner er tilgjengelig når maskiner og vaskertaller er lagret i rommet.

Renholdsrom. På hvert plan i anlegget er det renholdsrom med vann og avløp, plass til utslagsvask, liten lagerreol, støvsuger og vasketralle. Renholdsrommet har også sluk i gulv og el-punkter.

Utformingen av renholdsrommene, og plasseringen av utslagsvasker og reoler, må være slik at alle funksjoner er tilgjengelig når maskiner og vaskertaller er lagret i rommet.

Lagerbehov. Det er behov for egnet areal for lagring av blant annet papir og vaskemidler. Det kan ikke skje i renholdsentralen pga. fukt. Se for øvrig kapittel 16.2.

16.5 AVFALLSHÅNDTERING

Desentralisert i bygget skal det være avfallsstasjoner med kildesortering. Container for avfall skal være plassert i låsbar bod 8 meter fra bygget. Avfallsbod må være plassert med omtanke for trygg og trafikksikker tilkomst med bil. Utvendige søppelstasjoner skal utformes slik at de ikke kan flyttes på eller er sårbar for hæverk.

16.6 VAREMOTTAK

Skolen skal ha en trygg tilkomst for varelevering. Vareleveringen må fungere slik at det er god logistikk i forhold til videre transport i bygget, og med nærhet til rom for drift og renhold.

Via varemottaket skal skolen motta paller med papir-, renholds- og formingsmateriell, videre er det her skolemelk/frukt leveres. Avhengig av hvor funksjonene er plassert i bygget kan levering også skje via f. eks. hovedinngang (for eksempel melk), eller direkte til funksjonen (for eksempel lager for tresløyd).

Det må også være mulig å få inn lift i bygget ved behov for vedlikehold og annen drift.

16.7 TEKNISKE ROM

Det programmeres ikke areal til tekniske rom. Arealbehovet gis ut fra de valgte tekniske løsninger. Utformingen av rommene må ta hensyn til tilkomstmulighet og plassbehovet ved utførelse av nødvendig vedlikehold. Rommene skal ha mobildekning.

17

Funksjonsbeskrivelse Basishall

Det skal bygges en basishall i tilknytning til skolen. Hallen skal ha en aktivitetsflate på 23 x 20 m = 460 m². Denne skal benyttes som aktivitetsrom og av elever i SFO-tiden. Ettermiddag og kveld skal den være tilgjengelig for turngruppa/idrettslag og nærmiljø. Basishallen skal være tilrettelagt for fysisk aktivitet for flest mulig samt fungere som arena for fellessamlinger eller kulturelle aktiviteter i regi av skole eller eksterne brukere. Arealene skal derfor ses i sammenheng med torget i skolen, musikkrom og skolekjøkken. Noen definisjoner:

- Idrettens basishall er av kulturdepartementet definert som en treningshall for turn med permanent oppmontert utstyr.
- Garderobesett er to garderober med dusjrom.

17.1 GENERELT OM UTFORMING OG TEKNISKE LØSNINGER

- Tak av god kvalitet, utformet slik at snø ikke samler seg, men fjernes naturlig.
- Tilgang rundt bygget med tanke på rydding av snø og lift.
- Det skal være automatiserte låseanlegg i basishallen med kortleser. Det skal skilles mellom de ulike sonene av bruk. Låseanlegget skal være kompatibelt med samme typer system/kort som kommunens standardssystem og andre kommunale bygg.
- Hallen skal være bygget av tålige materialer av høy kvalitet. Alle veggmaterialer må tåle ballspill og annen tøff bruk samt dimensjoneres for at vegghengt utstyr, samtidig skal hallen fremstå som et bygg av høy materialkvalitet.
- Det skal være enkel adkomst fra garderober til hallen, disse skal være tilbaketrukkne fra innvendige vegger i hall og med ståldører.
- Tablåer, styringsmekanismer skal ha hensiktsmessig plassering, slik at man har oversikt over styringsmekanismer og hall samtidig. Dette skal ikke være

tilgjengelig for publikum. Det gjelder styring av for eksempel lerret, tavler, lyd, skillevegg.

- Basishallen skal ha god akustisk demping for både sportsbruk og sammenkomster med inntil 200 deltakere i et teleskopamfi. Det skal være PA-anlegg, og det skal monteres akustiske elementer med demping i klasse A med tålige overflater av høy kvalitet og samstemt med øvrig materialbruk i hall. Gode akustiske tiltak skal dokumenteres i en akustikkrapport for bygget av leverandør.
- Solide skyvedører til materiallager, høyden på dørene skal være slik at man får inn håndballmål.
- Plater, himlinger som er fastmontert, ikke løse.
- Lysarmatur skal være innfelt i tak (garderober), eller mellom eventuelle bjelker (hall).
- Kvalitetssikring av sikkerhetssone.

17.2 MÅL PÅ AKTIVITETSFLATER

Basishallens aktivitetsflate skal bestå av to selvstendige deler som kan skilles med heve-/senkevegg.

- Basishallen skal ha en del som har fri gulvflate uten innvendige hindringer. Leverandør skal i plantegning vise at krav til fri gulvflate oppfylles.
- I den andre delen skal det være permanent oppmontert utstyr, et stort utvalg av matter og skumapparater, evt. nedfelt trampoline og grop fylt med fast eller løs skumgummi.

17.3 TAK

Den frie takhøyden (under dragere, lysarmatur osv.) skal være minst 7 m over hele aktivitetsflaten. Taket skal gi gode akustiske forhold og etterklangstiden (absorpsjon) bør ikke være større enn 1,5 sekunder. Forskrift om krav til byggverk og produkter til byggverk (FOR 1997-01-22 nr. 33) setter krav til lydisolasjon, trinnlydnivå og etterklangstid for bygninger. Det skal ikke være lysåpninger, og lysrefleksjonsfaktoren skal følge gjeldende anbefalinger. Det skal også monteres utstyr i tak. Tak skal dimensjoneres for dette.

17.4 VEGGER

Innvendige overflater på vegg skal kles med materialer som tåler de fysiske påkjenningene i hallen uten at overflater skades eller reduseres nevneverdig i kvalitet. Det skal monteres annet vegghengt utstyr som basketkurver og lignende i basishallens frie aktivitetssone. Vegger skal dimensjoneres for vegghengt utstyr. En av veggene i basishallens aktivitetsflate for fast montert utstyr skal det kunne gis feste (og plass) for ribbevegg med 6 ribber.

Fargene på veggene skal helst være ensfargede og matte. Refleksjonsfaktoren (ro) skal være lavere enn 0,5. Hallen skal ikke eksponeres for direkte sollys.

17.5 HALLDELING

Basishallen skal kunne deles i 2 deler med lydskillevegg. Delingen skal ikke forringe rommene eller akustikken i de to delene av hallen. Delingen skal ikke påvirke rømningskonsept eller maks antall personer i hall. I en basishall vil det bli benyttet høy musikk. Det skal derfor monteres en heve-/senkevegg lydskillevegg med elektrisk motor og en lyddemping på minimum 20 dB. Soliditet gjelder både veggmaterialet og de mekaniske elementene. Veggene skal være motordrevet med styring som bare er tilgjengelig for personer som er gitt adgang til systemet. Det skal være mulig å bevege seg mellom de ulike saldelene når veggene er nede, for eksempel gjennom dør i veggene. En av delene i hallen tilrettelegges for turnaktiviteter og grunnleggende bevegelsestrening og har fast montert utstyr. Den andre for ballspill og andre aktiviteter som krever fri aktivitetsflate.

17.6 GULV

Gulvet i hallen skal bestå av punktelastisk gulv på den delen som har fastmonterte utstyr. Den andre delen skal enten ha kombielastisk gulv eller parkettgulv (eller tilsvarende) med liten friksjon.

Halldelen med fri gulvflate skal ha oppmerking for ballspill. Oppmerking må gi kontrast, både mellom gulvets egen farge og linjene, og mellom de forskjellige linjene. For øvrig må merkeplanen følge de lokale behov. Dette avklares i senere faser.

Det skal være fester i gulv for løst og fast utstyr i hele basishallen, festene skal være anpasset levert utstyr og gulvoppbygging.

17.7 APPARATER OG UTSTYR DETTE MÅ BRUKERNE DISKUTERE OG SKRIVE OM.**17.8 FASTE INSTALLASJONER I DEN FRIE AKTIVITETSFLATEN FORELØPIG**

- Fastmonterte mål i den «frie» aktivitetsflaten.
- Fastmonterte basketkurver i den «frie» aktivitetsflaten hvor høyden er regulerbar slik at både voksne og yngre elever kan spille basketball. Det skal være mulig å spille basketball på hele spilleflaten, samt når spilleflaten deles i tre.
- I tillegg skal det være opplegg for lyd og lys, samt fastmontert motorisert lerret. Dette skal planlegges slik at utstyr ikke kan bli ødelagt ved normal aktivitet i idrettshallen.
- Det skal planlegges for et sceneområde hvor publikum sitter på gulv og det bygges scene for anledningen. Her skal være flere kontaktpunkter for strøm til instrumenter, mikrofoner, forsterkere og lignende.

Plassering og oppsett av faste installasjoner/apparater nevnt ovenfor planlegges i samspillsfaser fram til forprosjektet.

17.9 LYSKILDE

Lysanlegg skal dimensjoneres i henhold til norsk standard for idrettshaller og basishaller. Det skal kunne differensiere på trenings- og konkurranselys. Løsningen må utformes på en slik måte at konkurranselyset ikke brukes unødig.

Lysarmatur skal være innfelt i tak (garderober) eller mellom eventuelle bjelker (aktivitetsflaten inkludert sikkerhetssone).

17.10 MULTIMEDIA OG INFORMASJONSSYSTEMER

Hallen skal tilrettelegges for tidsriktig multimedia-anlegg og digitale informasjonssystemer. Løsningene skal være tilgjengelige og funksjonelle. I halldelen med fri aktivitetsflate skal det være mulig å bruke digitale kilder for å vise presentasjoner, film og annet mot et publikum i amfi. Det skal derfor etableres en løsning for dette som er skjult i det daglige. For eksempel motorisert, stort lerret og takhengt projektor. Projektoren skal plasseres slik at den ikke begrenser den frie takhøyden på 7 meter og heller ikke kan bli ødelagt av normal aktivitet i salen.

17.11 RØMNINGSVEIER

Det skal legges ekstra hensyn til rømning fra hall da hall også skal kunne brukes til større samlinger med inntil x deltakere. Rømningsveier skal dimensjoneres for dette og oppfylle gjeldende krav. En av rømningsveiene skal også fungere som kjøreport/rulleport hvor større redskaper eller materiell skal kunne transporteres inn i hallen, som for eksempel faste installasjoner, lift til renhold og lignende. Høyde og bredde?

17.12 KORRIDOR

Materiale i korridor skal være av høy kvalitet og mest mulig tålig mot hærverk. Korridorer skal være godt opplyst. Om mulig skal det være oversikt over alt korridorareal fra andre rom/arealer for å hindre mobbesoner. Korridor skal ha robust himling.

17.13 GARDEROBER

Det skal være ett sett garderober, totalt to garderober med hvert sitt dusjrom og tilhørende toaletter. Hver garderobe skal dimensjoneres for 15 personer. Fra den enkelte garderobe skal det være enkel tilgang til begge saldeler. Elever skal ikke måtte gå i en lang korridor for å komme fra sal til garderobe. Det skal tilrettelegges at den enkelte skal dusje noe skjermet. Garderobene skal ha enkel adkomst til uteareal. Garderober skal ligge samlet.

I hele garderobeanlegget skal det anvendes gulv som er slitesterke, enkelt å rengjøre, og som ikke tar opp i seg lukt eller urenheter. Garderober og dusj skal løses på en rasjonell måte og alle inngangs- og utgangsdører fra garderober skal ha sluser som hindrer innsyn. Garderober skal være universelt utformet. Det skal i plantegning vises av leverandør at krav til garderobe oppfylles. Alle innvendige vegger i garderober skal oppføres av uorganiske materialer helt igjennom. Alle innvendige vegger skal leveres med slagtålig overflate. Alle vegger i dusj og WC samt de vegger som grenser til dusjsone skal dekkes med flis av høy kvalitet. Utvendige hjørner skal ha list i metall, ikke plast. Øvrige flater skal tåle både slag og evt. vannsprut og være fuktbestandige. Det skal leveres fast himling i alle garderober. Himling skal være slagtålig og av uorganiske materialer. Felter av himling skal leveres med akustisk dempende elementer med dempingsklasse A. Disse skal også være slagtålige og fuktbestandige samt om mulig fuktighetsregulerende. Alle gulv i garderobe og dusj skal være skliskre og skal kunne trykkspyles, de skal ha overflate flis av høy kvalitet.

Garderober skal ha benk og 3 kroker pr omkleddingsplass til 15 personer. Det skal være plassbygde faste benker utført i robust materiale. Alt av utstyr generelt skal monteres på vegg og være løftet opp fra gulv (skal ikke hindre trykkspyling).

Dusj

Det er behov for 8 dusjsoner per garderobe. Det skal være skillevegger mellom dusjer med svingdører inn til hver bås/avlukke. Skillevegger/svingdører må lages i et material som tåler all type hærverk, for eksempel rustfritt stål. Skilleveggene skal ha sideavstiver festet til perpendikulær vegg. Svingdørene skal ha spesialhengsler som tåler belastning på 150 kg. En av dusjene i hver garderobe må være universelt utformet.

WC garderobe

Alle WC skal være med vinylbelegg på gulv med hulkil og oppvik langs vegg samt flis på vegg. Alt sanitærutstyr skal leveres i porselen av god kvalitet som tåler robust bruk. Alle WC skal være vegghengte med utvendig sisterner. Servant armaturer skal være berøringsfrie.

17.14 LÆRER/TRENER GARDEROBER

Det skal være egen inngangsdør til hver av disse garderoberne. Garderoberne skal ha egen dusj og toalett. Det skal være plass hyller og skap, førstehjelpsskrin eller låsbart medisinskap. Vegg mot dusj og dusj samt WC skal ha keramikkfliser av høy kvalitet på vegger. Dusj skal også ha fliser på gulv. Det skal være låsbare skap for minimum 4 personer i hver garderobe.

17.15 MATERIALROM

I tilknytning til idrettshallen skal det være ett materialrom. Dette skal utformes slik at utstyr enkelt kan fraktes ut og inn på store vogner/traller. Materialrommet skal kunne låses av og ha stor skyvedør eller garasjeport. Lageret må ha en dybde på mellom 3,0 - 5,0 m. Lageret skal ha port med åpning på minimum 2,20 m bredde, men helst full bredde, min høyde på dør/port skal være 2 m. Innvendig høyde i lager skal minimum være 2,75 m, gulv skal være i plan med hallen, uten terskel.

17.16 TELESKOPTRIBUNE

Basishallen skal kunne benyttes som publikumsarena ved kulturelle arrangementer. I den forbindelse er det ønskelig med en teleskoptribune med plass til 200 tilskuere. Tribunen skal orienteres mot et sceneområde (åpent musikkrom). Publikum skal ikke sitte for langt fra scenen, men slik at de kan se ansiktsuttrykk og andre detaljer i det som vises på lerret eller live. Ved slike fellesarrangementer, eller forestillinger skal deler av gulvet også benyttes til å sitte på. Det skal altså være mulig å vise forestillinger av ulike art (konserter, teaterforestillinger o.l.). Samtidig skal det etableres en løsning for framvisning av digitale presentasjoner med lyd og bilde for andre typer arrangementer/fellessamlinger.»

17.17 ANDRE AKTIVITETS - OG BRUKSRUM

Basishallen skal være en integrert del av skolen, og elever og lærere skal kunne bevege seg tørrskodd mellom skole og hall. Ved utleie skal besøkende bruke skolens hovedinngang til basishallen. Ved større idretts- eller kulturarrangementer skal hallen enkelt kunne brukes i kombinasjon med skolens torg og funksjoner rundt dette (skolekjøkken og musikkrom) samtidig som skolen for øvrig er stengt.

17.18 ROM FOR BETJENING, DRIFT OG RENHOLD

Drifts- og renholdstjeneste skal være felles med skolen. Det er ønskelig at renholdsentralen med stor gulvvaskemaskin er plassert nær basishallen.

18 Aktivitetsareal ute

18.1 GENERELT OM UTEOMRÅDET

Uteområdet skal oppfordre barn og unge til å holde seg i aktivitet, og gi dem opplevelser som forsterker lysten til å utfordre egne grenser. Det skal være et variert område som tar hensyn til elevers ulike alder, funksjons- og ferdighetsnivå. Uteområdet må utformes slik at behov for regler og restriksjoner begrenses, samtidig som de fysiske rammene ikke begrenser handlingsrommet eller forestillinger om hva man *kan*. Barn og unge skal stimuleres motorisk, fysisk, sosialt og intellektuelt.

Lekearealet ute skal være tilgjengelig for offentlig bruk etter skolens åpningstid.

Ved utforming og tilrettelegging av uteområdet må en i størst mulig grad:

- Benytte de naturkvalitetene som ligger i tomten.
- Forsøke å etablere høydeforskjeller, lage et mer kupert uteområde slik at en får akebakker, kuperte sykkeløyper for SFO-elvene og lignende.
- Sikre best mulige solforhold, samtidig er det behov for å skjermes for sol av og til.
- Trafikksikre omgivelser i en radius på 200 meter fra skolen.
- Ha rikelig med belysning, både på skoleplassen og i turløyper/stier/sykkelveier som gjør det mulig å bruke uteområde på mørke dager og kveldstid.
- Legge til rette for bruk på uværsdager, for eksempel takutstikk i bygget, leskur, overbygg.
- Gjennom materialbruk, og i arbeidet med utforming av uteområdet, skal behovet for vedlikehold i størst mulig grad begrenses.

18.2 STEDLIG IDENTITET OG NATURKVALITETER

Ny Tvedestrand skole har en tomt i landlige omgivelser med fjell og en flott bekk tett på. Skolen har direkte nærhet til skog og naturområder. Selve tomten har naturlige høydeforskjeller som kan utnyttes for å skape et spennende eller utfordrende lekemiljø. Det er derfor et mål at tomten bearbeides slik at det kan etableres akebakke eller mer kuperte sykkelløyper for SFO-elever. Nettverket av stier og lysløyper må opprettholdes og integreres i utearealene til skolen. Stiene skal være en naturlig måte å binde sammen utearealene, de ulike aktivitetsområdene og nærmiljøet. Vintersnøen skal benyttes for å skape foranderlige og spennende uteområder. Belysning skal lyse opp, lys skal skape stemninger og opplevelser. Sol, regn, snø, vann, is skal gi muligheter for ulike aktiviteter og erfaringer – ferdigheter og kunnskaper.

18.3 VEGETASJON

Beplantning må være tilpasset stedet og bruken av området. Det må gjerne innføres nyttevekster, og et lite dyrkningsområde med drivbenker/plantekasser, til bruk i undervisning. Ved valg av vegetasjon skal det fokuseres på arter som fremhever de ulike årstidene, fremmer læring og som tåler tøff behandling av elever, vær og vind. For å tilfredsstille krav til universell utforming, må allergifremkallende vekster unngås. I tillegg skal det i skolemiljø ikke plantes vekster med giftige plantedeler.

18.4 MATERIALBRUK

- Slitasjen i et skolemiljø er stor, og det må benyttes gode, holdbare materialer som tåler aktiv bruk og som eldes med verdighet.
- Multifunksjonelle elementer utført i solide materialer (betong, granitt) skal supplere tradisjonell møblering.
- Tredekker kan benyttes i begrensede områder i tilknytning til overdekkede utearealer med liten belastning. Enkelte sittemøbler ute skal være i tre. Tre skal også vurderes i amfiet, gjerne i kombinasjon med stein/betong.
- Det benyttes fortrinnsvis helstøpte gummidekker, eventuelt kunstgress, som fallunderlag. Fallsand benyttes ikke av hensyn til universell utforming.
- Lek- og aktivitetsapparater/utrustning skal ha et transparent, moderne uttrykk og skal harmonere med bygg og omkringliggende natur.

- Det skal benyttes varierte dekketyper (gress, gummi, asfalt, tre, betong, natur, stein ol) for å skape ulike oppholdssoner. Asfalt kan bearbeides eller fargesettes som et alternativ til tradisjonell utførelse, og for å tilføre kvalitet til oppholdsarealene.
- Naturelementer, som steiner og stokker, er fine innslag.

18.5 UNIVERSELL UTFORMING I UTEAREAL

Skoleanlegg er viktige sosiale arenaer hvor mange aktiviteter for elever og voksne finner sted. Elevene får her tilført mye av sin grunnleggende sosiale erfaring og kompetanse. Foreldre og foresatte forutsettes å delta i et samspill mellom hjem og skole som tidvis innebærer å være tilstede på skolen og delta på møter og andre aktiviteter. Det fordrer et skoleanlegg hvor universell utforming er integrert som en naturlig del av anlegget hvor alle brukerne kan følge samme bevegelsesmønster og delta i ordinære aktiviteter på like vilkår.

Vesentlige momenter å ta med seg i planleggingen er:

- Enkel og logisk planløsning: Helheten i anlegget skal ivaretas i forhold til terrengtilpasning og overordnet utforming av anlegget.
- Orientering og tilgjengelighet: Enkel orientering og lesbarhet. Det skal være enkelt å finne inngang og skille mellom ulike innganger. Adkomstveg og hovedinngang skal være den samme for alle besøkende.
- Enkle forbindelseslinjer: Interne forbindelser mellom ulike deler av anlegget skal være lett lesbare og tilgjengelige. Det skal være samme bevegelsesmønster for alle.
- Ledelinjer, belegg: Ulike kantmarkeringer og elementer i belegget gjør det enklere å finne frem. Det er også viktig at man bevisst bruker underlagsmaterialer som gir lett fremkomst også for bevegelseshemmede.
- Lek og sanseopplevelser: Uteanlegget må inneholde utfordringer og opplevelser for alle. Det skal være områder som gir mulighet for både stillhet og aktivitet og elementer som stimulerer sansene. Kunstgress, eller gummibelegg, i stedet for sand/grus gjør at alle kan nå frem til lekeinnretninger. Forurensningskilder, planter og materialer som kan gi astma/allergiproblemer unngås.

18.6 AKTIVITETS- OG OPPHOLDSAREAL

Uteareal på Ny Tvedestrand skole skal tilby;

- barn og unge gode utfoldelsesmuligheter for allsidig fysisk aktivitet
- Stort areal under tak
- rom for ulike typer sosial aktivitet
- trygge og trivselsskapende omgivelser
- rom for å tilegne seg ny kunnskap og utøve virkelighetsnær læring
- rom for spenning og uforutsigbarhet
- opplevelse av lokal identitet
- estetiske og kunstneriske opplevelser i lek og avkobling

Det er ønskelig at elevenes leke- og oppholdsareal utformes med soner som er tilpasset de forskjellige alderstrinnene i skolen. Det er viktig å utforme utearealer med tanke på mulighet for bruk hele året. Områder som endrer karakter etter vær og årstider kan gi spennende muligheter og stimulere fantasi og kreativitet. Det bør også legges til rette for at barna kan påvirke, skape og endre omgivelsene sine.

Innspill fra brukerne i skolens uteområde:

- Skatepark utformet i betong. Det er i dag en skatepark på tomten, men denne er i trekonstruksjoner. Brukerne av eksisterende skatepark ønsker å være involvert i utformingen av skateparken. Det er en fordel hvis denne også kan benyttes med sykler.
- Sykkelløype (BMX)
- Baner og utstyr til ballspill som slåball, smashball (3 stykker), mindre fotballbaner (7er-baner), volleyball.
- Oppmerkede paradiser og spill
- 4 ulike steder å sitte, noen under tak. Disse skal utformes i varige materialer og gjerne kunne brukes til annet enn å sitte på (klatre, klyve, balansere).
- Akebakke med kunstgress for helårsbruk.

- Bruke naturen i kombinasjon med installasjoner for å utforme hinderløype, parkour-baner o.l. (jf. Tuftepark, Høyt & Lavt, Jungelstien i Kristiansand dyrepark). Muligheter for å klatre, henge, slenge seg – Tarzanjungel/ klatrepark/hinderløype som gjerne er utformet slik at den utløser tippemidler (Flemmen-park).
- Sklier/rutsjebaner som er brede slik at man kan sitte flere ved siden av hverandre. (Rutsjebanen kan gjerne ta en sving).
- 2 store sandkasser. Disse må ikke plasseres nær bygget og gjerne utformes slik at sanden i størst mulig grad blir værende i sandbassenget.
- 3 «Fuglerede-husker»
- 5 vanlige husker plassert i ring mot hverandre.
- 1 pendelhuske/apehuske
- Rom/ installasjoner for rollelek – f.eks. båt, hus, butikk, kiosk (disse kan gjerne utformes slik at de er en del av en helhetlig installasjon som en hinderløype eller flerfunksjonelt lekeapparat).
- Flere apparater for balanselek – f.eks. Rampball og Rampline (www.rampline.no) Leker de står på/sitter i og som snurrer rundt, eller kommer i bevegelse når man bruker kroppen. Disse skal plasseres slik at de kan brukes i kombinasjon med hverandre og slik at flere elever kan delta samtidig.
- Veier for SFO-syklene. Veiene kan males på asfalt, eller utformes på annet vis slik at det oppleves som en egen vei med trafikkskilt og vegmerking, gjerne med broer, tunneler o.l. Det skal også være mulig for elevene å sykle over store deler av skolens uteområde på disse veiene.
- 2 store (ca. 2mx3m) trampoliner, nedfelte i bakken.
- 2 bordtennisbord i robust materiale under tak
- Støpte groper i bakken til Beyblade og andre spill.
- To utendørs kildesorteringspunkter for avfallshåndtering. Disse må være robuste for hærverk, og ikke kunne flyttes på.

18.7 UTEAREALET SOM LÆRINGSARENA

Bekken som renner forbi er et enestående naturelement i en skoletomt og må bevares og foredles slik at den kan benyttes som en læringsarena og samtidig ikke utgjør en stor fare. Utearealet skal tilrettelegges for læringsaktiviteter ved å tilby funksjoner/soner for:

- Amfi, som bør ses i sammenheng med skateparken. Her skal skolen kunne ha faglige og sosiale samlinger ute.
- Bålplass, med gapahuk, gjerne plassert slik at man kan se bekken.

I tillegg skal det legges til rette for:

- Utforming som stimulerer til å lese, regne, lytte og muntlig aktivitet (grunnleggende ferdigheter i Kunnskapsløftet). For eksempel gjennom utsmykking (tall, bokstaver, kart, kompass, opptegnet labyrint o.l.)
- Enkelte steder skal overflatevann ledes over bakken i mindre «kanaler», som for eksempel er brosteinlagt.

18.8 SÆRLIGE HENSYN TIL UTEOMRÅDE FOR SPESIALPEDAGOGISK AVDELING

Elever i spesialpedagogisk avdeling skal ha tilgang til og kunne benytte skolens øvrige uteareal. I tillegg er det behov for at det etableres en egen uteplass særlig tilrettelagt for elever i denne avdelingen. Her skal det tenkes kreativt med tanke på sansestimulerende installasjoner – lys, lyd, bevegelse, taktile opplevelser.

18.9 LAGERROM – BOD UTE FOR LEKER

Skolen har behov for et stort lager, eller en bod ute, for leker, sykler, akebrett osv. Lagring av leker og utstyr er også beskrevet under støttefunksjoner, kapittel 16.2. Kaldbod ca. 35 m².

18.10 DRIFTSFUNKSJONER UTOMHUS

Alle nye prosjekter i kommunen skal følge kommunens retningslinjer for drift av uteområde og krav knyttet til det. Her nevnes kort noen viktige hensyn ved planlegging av skolens uteområde:

- For å lette arbeidet med vedlikehold må beplantningen som velges være enkel å stelle. Det skal ikke etableres blomsterbed, eventuelle plener må anlegges slik at de er enkle å klippe.
- Flere steder i uteområdet skal det være fastmonterte avfallsbøtter, og spesielt i områder der mange vil oppholde seg.
- Området må ha god belysning.
- Rundt bygningsmassen må det gis mulighet for utvendig vedlikehold og vask av vinduer.
- Ute skal det være tilgang til vann flere steder slik at uteområdet kan spyles. Det er også nødvendig med tilgang til strøm flere steder på området. Vann og strømpunktene må kunne låses/stenges både utenfra og innenfra.
- Drift skal ha et lagerrom for vedlikeholds- og driftsutstyr; gressklipper, river, spader, snøfreser og lignende.

19

Trafikk og parkering

Ved planlegging av uteområder er det avgjørende at trafikken løses på en oversiktlig og sikker måte. Anlegget skal ha tilfredsstillende planløsning for parkering, avsetningsplasser og varelevering. Biltrafikk og myke trafikanter skal så langt som mulig holdes atskilt slik at farlige situasjoner ikke oppstår. Myke trafikanter skal skilles fra kjørende.

Det skal etableres plass for trafiksikker avlevering og henting av elever til skolen – “kiss and ride”. Denne kan være et lite stykke fra skolen, og skal være knyttet til fortau eller gangvei.

Det skal legges til rette for enkel adkomst for taxi til spesialpedagogisk avdeling. Ved inngangspartiet skal det etableres en «ventesone» med god sikt mot innkjøring/avleveringssone.

Elever som benytter buss skal ha trygg ventesituasjon og fortau/gangvei til og fra skolen. Det forutsettes ikke at skolebusser skal kjøre helt opp til skolen.

Parkeringsplasser for sykkel skal være nær skolen og må plasseres slik at risiko for tyveri og hæverk reduseres. Skolens elever kan komme til skolens område fra flere kanter, Sykkelparkering splittes opp og etableres nær de ulike inngangsområdene på skolen. 50 % av all sykkelparkering bør være takoverdekket. Det må være god visuell kontroll med parkeringsplassene slik at risiko for hæverk og tyveri reduseres.

Kommunen ønsker å legge til rette for parkering for skolens ansatte. Dimensjonerende tall for bilparkering i prosjektet utredes i reguleringsplan.

Skolen mottar ferskvarer som melk og frukt flere dager i uken, og ellers jevnlig vareleveranser. Det skal legges til rette for enkel adkomst til varemottaket og det skal planlegges for tydelige trafikkarealer for biltransport til varemottak. Varemottaket skal være nær heis, dersom bygget er over flere etasjer.

20

Nærhetsmatrise

Nærhetsmatrisen angir hvilke funksjoner det er krav til nærhet mellom, hvilke det er ønskelig med nærhet mellom, samt hvilke funksjoner det ikke er ønskelig med nærhet mellom. Nærhet kan forstås både som horisontal nærhet på samme plan i bygget, eller vertikal nærhet mellom de ulike planene.

Nærhetsmatrise for Tvedestrand skole 1 = Krav til nærhet 2 = Ønskelig med nærhet 3 = Nærhet uønsket * = Ikke behov for nærhet	Trinnareal 1. - 4. trinn	Trinnareal 5. - 7. trinn	Garderob 1. - 4. trinn	Garderob 5. - 7. trinn	Pedagogarbeidsplasser	SFO	Spesialpedagogisk avdeling	Mat og helse	Musikk	Auditorium	Verksted (Kunst og håndverk, naturfag)	Personalrom	Personalgarderobe	Torget	Hovedinngang	Administrasjon	Varemottak, drift og lager	Basishall
Trinnareal 1. - 4. trinn																		
Trinnareal 5. - 7. trinn																		
Garderob 1. - 4. trinn	1																	
Garderob 5. - 7. trinn		1																
Pedagogarbeidsplasser																		
SFO	1																	
Spesialpedagogisk avdeling	1																	
Mat og helse						2												
Musikk								2										
Auditorium																		
Verksted (Kunst og håndverk, naturfag)																		
Personalrom					2													
Personalgarderobe	2	2			2	2	2					2						
Torget								1	2	2								
Hovedinngang					2			2	2		2	2	2	1				
Administrasjon												2		1				
Varemottak, drift og lager			3	3							2			2				
Basishall														1				